ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй ...нэ Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган

№ 121 (6311)
ИЮНИИН
22
ПЯТНИЦА
1951 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

...нютагай Соведүүдэй ...ухала зорилгонууд

...н ба культурна байгуу... зорилгонуудые амжалта... шиидхэхэ хэрэгтэ нютагай ...дэй үүргэнь тон ехэ. Хаана ...Соведүүдэй хүдэлмэринь ...йгээр, далайса ехэтэйгээр ...данаб, тэндэл хүдэлмэриин ...жэшээнүүд харуулагдадаг ...и.

...нютагай Соведүүдэй урда ...ба харюусалгатай зорил... байна. Һаяхан болоһон ...тэй обкомой V пленум ...малда элбэг ехэ тэжээл бэ... талаар, хүдөө нютагуудта ...литическэ ба культурно... хүдэлмэринүүдые һай... талаар тодорхой зааба... үгэбэ.

...й Соведүүд, тэдэнэй ...нууд, тэдэнэй гүйсэдхэхэ ...үүд болбол өөһэдынгөө ...ринүүдые шэнэдхэн таби... ...мэридөө депутадуудаа ...гээр хабаадуулан, үргэн ...лшадтай холбоо барисаа... ...шангадхажа, нютагай ...дэй урда байһан шухалын ...зорилгонуудые эрхимээр ...ёһотой.

...й Соведүүдэй хүдэлмэ... ...он янзын хүдэлмэринүүд... ...дэнэ. Хүдөө ажахыгаа ...хэрэгтэмнай байһан алдуу ...дые усадхажа, мал ба ...малнуудые үндэһөөрнь ...улжа, малнуудай ашаг ...ехэдхэхэ, тарянай урга... ...ид дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ...Соведүүдэй үүргэнь ай... ...хэ. Малнуудтаа бардам ...л бэлэдхэхэ, тарянай ба ...харууһые зүбөөр табижа, ...буртаг үбһэнһөө сэбэрлэ... ...хахалалгын түсэбые дүүр... ...э илангаяа шухала бо... ...йна.

...урно-гэгээрэлэй эмхи зур... ...й ажал хүдэлмэрииень ...ударидажа, ажалшадай ...буулагдаха культурна хү... ...н хэмжээе дээшэлүүлхэ ...нютагай Соведүүдэй оло... ...хүдэлмэридэ тусгаар ехэ ...лхэ ёһотой. Һуралсалай ...лдэ эрхимээр бэлэдхэжэ, ...н гэрнүүдые заһабарил... ...ыень бэлэдхэхэ, һурал... ...рэгсэлнүүдые бүрин бии ... талаар хэмжээнүүдые ...баха шухала.

...гын газарнуудай хүдэлмэ... ...һайжаруулха ябадалда, ...дай, колхозникуудай мате... ...тэниглэн байдалые бури ...үргэхэ хэрэгтэ, тэдэнэй ...зүбөөр хангаха ябадалда ...органууд тон ехэ анхарал ...а үүргэтэй. Тэрэшэлэн ...ые зүбөөр бэелүүлжэ, тэ... ...ходно хубиинь оролтые ...хангаһанай ашаар ара... ...ые, социально-культурна ...буулгануудые саг соонь ...финансировалха гээшэ, ...кахын продуктнуудые бэ... ...саг соонь дүүргэхэ ...нютагай Соведүүдэй испол... ...й тон харюусалгатай зо... ...үн.

...ээ нютагай Соведүүдэй, тэдэнэй исполкомуудай хүдэлмэринь үргэн ехэ далайсатай, үүсхэлтэй байха ёһотой. Соведүүдэй комиссинуудай һайнаар хүдэлмэрилөөд байгаа һаа, хүдэлмэри бүхэндэнь бүхы депутадуудай эдэбхитэйгээр хабаадалсаад байгаа һаа, олониитэ ажалшадтай үдэр бүриин эрхим холбоо барисаатай байгаа һаа, нютагай Соведүүдэй, тэдэнэй исполкомуудай хүдэлмэринь түгэс амжалтатайгаар ябуулагдаха ушартай.

Манай республика соо һайнаар хүдэлмэрилдэг Соведүүд, исполкомууд олон. Жэшээлхэдэ, Байкало-Кударын аймагай Краснояровска сельсовет сельскэ ба сомоной Соведүүдэй республиканска мүрысөөндэ хабаадалсан, өөрынгөө хүдэлмэриие зүбөөр табижа, һү бэлэдхэлээр, харгы зам һайжаруулалгаар, мүнгэ татабари суглуулалгаар ба бусад гол гол хүдэлмэринүүдээр тон һайн дүнгүүдые харуулһан байна. Хориин аймагай Ашангын сомоной Совет, Кяхтын аймагай Усть-Хирааназй сельскэ Совет болбол Соведүүдэй зүгһөө ябуулагдаха олониитын ба эмхидхэлэй, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һайнаар эмхидхэн ябуулна.

Гэхэтэй хамта, олониитын ба эмхидхэлэй хүдэлмэриие муугаар ябуулдаг Соведүүд мүн лэ олон. Мухаршэбэрэй, Заиграйн, Хойто-Байгалай аймагуудай зарим сомоной ба сельскэ Соведүүд өөһэдынгөө үүргэнүүдые тон муугаар бэелүүлнэд. Үнгэрхэдөө Заиграйн аймагай 6 сельсоведүүд, Мухаршэбэрэй аймагай 4 сомсоведүүд һүүлэй үедэ сессинүүдые үнгэргөөгүй байха юм. Эдэ аймагуудай зарим Соведүүдэй сессинүүд дээрэ культурно-гэгээрэлэй, арадай элүүрые сахиха хүдэлмэринүүд тушаа эсуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэдэггүй байна.

Эдэ баримтанууд юу харуулнаб гэхэдэ, Соведүүдэй олониитын ба эмхидхэлэй хүдэлмэри зарим нютагуудта муугаар ябуулагдана гэжэ харуулхаһаа гадна, зарим Соведүүдэй зүгһөө үүсхэлтэйгээр, шэнэ юумые мэдэрэн хүдэлмэрилхэ ябадал үзэгдэнэгүй гэжэ гэршэлнэ.

Бидэнэр, советскэ хүнүүд, большевистскэ партиин, арадуудай агууехэ вождь нүхэр И. В. Сталинай сэсэн мэргэн хүтэлбэри доро ябажа, эб найрамдалай, демократиин, коммунизмын түлөө арадуудай ябуулжа байгаа бүхы дэлхэйн агууехэ хүдэлөөе толгойлон ябанабди. Манай орон дотор коммунизмын агууехэ барилганууд бодхоогдожо байна. Иимэ гүн ехэ эпоходо ажаһууха, хүдэлмэрилхэ, шэнэ юумые үүсхэхэ гээшэ жаргалай ехэ жаргал мүн.

Соведүүдэй хүдэлмэриие үүсхэлтэйгээр, далайса ехэтэйгээр ябуулха, тэдэнэй урда байһан ехэнүүд зорилгонуудые һайнаар бэелүүлхэ гээшэ мүнөө шухалын шухала зорилго болоно. Партийна организацинууд Соведүүдэй хүдэлмэридэ хододоо туһалжа, тэрэниие большевистскээр хүтэлбэрилжэ байха ёһотой.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

Уранзохёолшо П. А. Павленкын дурасхаалые мүнхэлхэ тухай

...Союзай Министрнүүдэй Со... ...тогтоохонь:

...ранзохёолшо Петр Андрее... ...ленкын хүүр дээрэ памят... ...иха.

...А. Павленкын зохёолнуу... ...лүулбариие 1952 — 1953 ...хэблэн гаргахыень уран... ...й литературын Гүрэнэй из... ...твода даалгаха.

...А. Павленкын бүлэдэ 25 ...түхэригэй хэмжээтэй ту... ...а (һамган Тренева На... ...Константиновнада 20 мян... ...эриг, түрэлхи Королькова ...Сергеевнада 5 мянган түхэ... ...гэн доро олгохо.

...951 оной июлиин 1-һээ эхи... ...А. Павленкын һамган— ...а Наталья Константиновнада һарадаа 750 түхэригэй хэмжээтэй персональна пенсиие бүхы наһан соогоо абахаарнь тогтоохо.

5. 1951 оной июлиин 1-һээ эхилээд П. А. Павленкын түрэлхи — Королькова Елена Сергеевнада һарадаа 500 түхэригэй хэмжээтэй персональна пенсиие наһан соогоо абахаарнь тогтоохо.

6. П. А. Павленкын үхибүүд — 1936 ондо түрэһэн Павленко Алексей Петровичто, 1939 ондо түрэһэн Павленко Андрей Петровичто дээдэ һуралсал дүүргэхэ хүрэтэрнь тус бүридэ һарын 500 түхэригэй хэмжээтэй персональна пенсинүүдые тогтоохо.

7. П. А. Павленкын хүдөөлэлгые гүрэнэй гаргашаар хэхэ.

Марийска АССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ Марийска АССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ ВКП(б)-гэй Марийска обкомдо

ССР Союзай Министрнүүдэй Совет ба Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй) Партиин Центральна Комитет болбол республикын тогтоһоор 30 жэл болоһоной һайндэрөөр Марийска Автономно Советскэ Социалистическэ Республикын хүдэлмэришэдые, колхозникуудые, интеллигенциие ба бүхы ажалшадые амаршална.

Советскэ ороной арадуудай ахадүүгэй бүлэ соо Марийска республикын ажалшад коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро ябажа, советскэ засагай жэлнүүдтэ ажахын ба культурна байгуулалтада тон ехэ амжалтануудые туйлаһан байна. Урдада гээгдэнги хизаар байһан республика дотор ой модоной, саарһанай, эдеэ хоолой ба промышленностиин бусад һалбаринуудай томо предприятинууд байгуулагдаад, амжалтатайгаар хүдэлмэрилжэ байна. Түрүү машинна техникээр зэбсэглэгдэһэн социалистическэ хүдөө ажахы ургажа ба бэхижэжэ байна.

Ажалшадай материальна ажана тэниглэн байдалынь хэлбэришэгүйгөөр дээшэлнэ. Ленинско-сталинска национальна политика марийска арадай культурын сэсэглэн һалбаралтые хангаа. Республика дотор үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадал усадхагдаа, бүгэдэниитын долоонжэлэй уялгата һуралсал бэелүүлэгдэжэ байна, дээдэ ба дунда һургуулинууд байгуулагдаа, культурно-гэгээрэлэй ба медицинскэ эмхи зургаануудай үргэн сеть дэлгэрүүлэгдээ.

ССР Союзай Министрнүүдэй Совет ба Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй) Партиин Центральна Комитет болбол Марийска Автономно Советскэ Социалистическэ Республикын ажалшад өөрынгөө республикын промышленностиин, хүдөө ажахын ба культурын шэнэ дэбжэлтын түлөө, коммунизм тээшэ этигэлтэйгээр дабшажа ябаа манай агууехэ социалистическэ Эхэ ороной хүсэ шадалые саашадань бэхижүүлхын түлөө хойшодоо улам шангаар тэмсэхэ байха гэжэ этигэнэ.

ССР Союзай Министрнүүдэй Совет

Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй) Партиин Центральна Комитет.

Ленинград. Текстильнэ ба хүнгэн машина бүтээлгын научно-шэнжэлэлгын институдай Ленинградска филиалай бүлэг конструкторнууд гуталай резиновэ ула вулканизацилха 16-селекционно автоматическа түрүүшын пресс-агрегадай конструкци зохёогоо. Тус агрегат халаан соо 500 паар гутал үйлэдбэрилхэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: автомалай конструктор С. Н. Сабанеев (зүүн гарһаа) ба хабсаруулгын мастер В. И. Орлов гэгшэд агрегат хаража байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Луговодуудай эрхим ажал

Яруунын аймагай Исингын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Д. Бандеев) сабшалангай газар һайжаруулха талаар нилээд ехэ хүдэлмэри хэжэ байна. Тус колхоздо 20 хүнһөө бүридэһэн тэжээл бэлэдхэлэй саг үргэлжын бригада үни хада байгуулагдажа, бригадын гэшүүн бүхэндэ участок даалгагдаһан байгаа. Тэдэнэр өөһэлынгөө участогуудһаа 30—50 центнер ургаса хуряаха уялга абаад, хоорондоо мүрысэнхэй.

Бригадын гэшүүд гүүртэнүүд болон отарануудай намар-үбэлэй сагта сабшалан дээрэ гаргаһан наг шэбхые сабшалангай газарта агротехникын заабариин ёһоор тараанхай.

Сабшалан һайжаруулгаар хараалагдаһан агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд эндэ хүсэдөөр бэелүүлэгдэһэн байна. Сабшалангай газар модо шулуунһаа, боролжо бургааһанһаа арилгагдаа.

Энэ жэл хэзээ хэзээнэйхиһээ ехэ газар эндэ уһалагдаа. Нүхэд Б. Ломпоев, З. Цыбиков, Бандеева ба бусад илангаяа һайнаар хүдэлмэрилһэн байна. Нүхэр Цыбиков Баян гол гэжэ газарта 300 га сабшалан уһалһан байна. Нүхэр Бандеева 150 га шэнэ газар уһалаа. Нүхэр Ломпоев Хоолойн гол гэжэ нютагта 250 га газар хэдэ хэдэн дахин уһалжа байна.

Энэ колхоз малайнгаа зунай байра һайнаар заһабарилжа, бүхы малнуудаа зунайнь байрада орууланхай. Малынь шадалайнгаа талаар муу бэшээр ондо ороо. Колхоз 400—500 центнер хур үбһэтэй. Тиихэдэ орооной кампани һайнаар эмхидхэнхэй. Тэрэшэлэн үбһэ хуряалгада бэлэдхэлые муу бэшээр ябуулжа, бүхы машина зэмсэгээ түсэбэй ёһоор 100 процент заһабарилаа. Мүнөө набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэ ба силос даралга графигай ёһоор ябуулагдажа байна.

Эдэ бүхы амжалтануудые туйлаха хэрэгтэ тус колхозой партийна организаци, тэрэнэй секретарь нүхэр Аюров нилээд ехэ үүргэ дүүргэ. Сабшалан һайжаруулхын тула республикын түрүү луговодуудай ажалай дүй дүршэлтэй колхозникуудаа танилсуулхын талаар ойлгууламжын хүдэлмэри, ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдана. Социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүд 10 хоног бүхэндэ гаргагдажа, показателиин доска, ханын газетэ ба «дайшалхы хуудаһанууд» дээрэ бэшэгдэнэ.

Б. Шаралдаев.

Түрүү колхозуудһаа жэшээ абаха

Сэлэнгын аймагай түрүү колхозууд, тэдэнэй правленинүүд, партийна эхин организацинууд малажалдаа тэжээлэй база байгуулха хүдэлмэри нёдондонойхидо орходоо һураггүй һайнаар ябуулжа байна. Тельманэй, Сталинай (Загастай), Кировэй нэрэмжэтэ ба бусад зарим колхозуудта сабшалан һайжаруулгын хүдэлмэри нилээд ехэ талмай дээрэ үнгэргэгдөө, үбһэ сабшаха ба хуряалгын машинанууд, мүн зэр зэмсэг заһабарилагданхай. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо 40 хүнүүдһээ бүридэһэн тэжээл бэлэдхэлэй бригада хүдэлмэрилнэ. Даалгагдаһан участок дээрээ энэ бригадынхид үтэгжүүлгын, сабшалан һайжаруулгын ба бусад хүдэлмэринүүдые үнгэргөө.

Кировэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишан, адуушан бүхэн даалгагдаһан 50—60 гектар участогууд дээрээ мүн үтэгжүүлгэ, сэбэрлэлгэ хэһэн, уһалһан байха юм. Гэбэшье, түрүү колхозуудтай хажуугаар ниитын малажалда бата бэхи база байгуулха хэрэгтэ тон муугаар хандадаг колхозууд бии. Жэшээ болгон «Социализм» колхозые харая.

«Социализм» колхозой сабшалан дээрэ оройдоо хоёр хүнэй хүдэлмэрилжэ байхые үзэхэт. Эдэнэр—69 наһатай луговод Аюр Рабданов, тэрэнэй туһалагша 67 наһатай Бадмажап Будаев гэгшэд. Эдэ хоёр үбгэдтэ ехэ хүдэлмэри даалгажархёод, колхозой правлени, тэрэнэй түрүүлэгшэ Арьяжапов һанаагаа амаршанхай.

Мүнөө жэлдэ энэ хоёр үбгэд нилээд ехэ хүдэлмэри хэһэн байна. Үбэл соо сабшаланда 500 ашаа наг шэбхэ өөһэдөө гаргаад, хабартаа тэрээгээрээ сабшалангаа үтэгжүүлээ. 90 га талмайе туршалгын участок болгожо, тэрээнээ һайнаар харууһалаад, үндэр ургаса абахаар хүлеэжэ байна. Тэрэ участогые хоройлхын тула Рабданов, Будаев хоёр 2000 гадаһа бэлдэһэн, 85 тэргэ мүшэр зөөһэн байба. Эдэ хоёр эдэбхитэй колхозникуудта колхозой правлени, тэрэнэй түрүүлэгшэ Арьяжапов оройдоо туһалдаггүй, харин эдээнэй бэлдэһэн гадаһа, мүшэрнүүдые нүхэр Арьяжапов абаад, өөһэдынгөө огородые хоройлхыень колхозникуудта хубаажархиһан байха юм.

Тэжээл бэлэдхэлэй бригада эндэ мүнөө хүрэтэр эмхидхэгдээгүй занлаа. Набшаһата тэжээл бэлдэлгэ ба эртын силос даралгын график декадаһаа декада бүри эндэ таһалдуулагдана.

З. Урбанов.

МАНАЙ РЕСПУБЛИКА ДОТОР

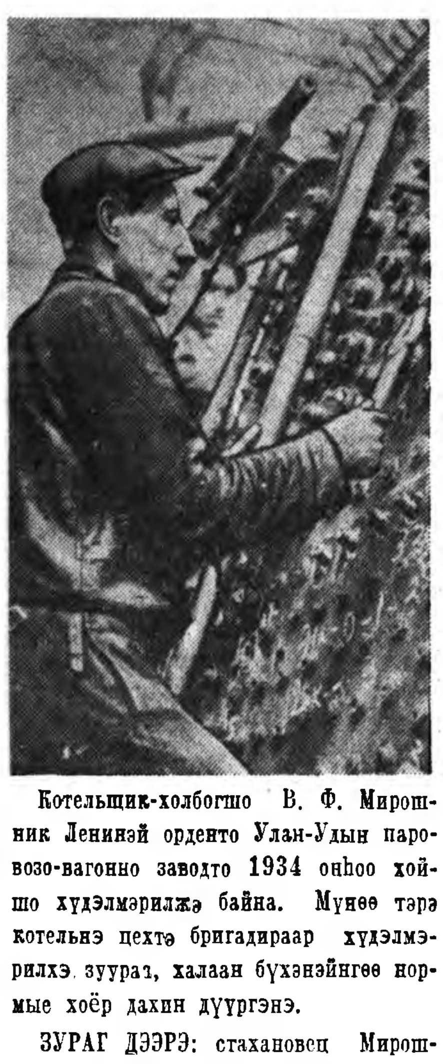

Котельщик-холбогшо В. Ф. Мирошник Ленинэй ордено Улан-Удын паровозо-вагонно заводто 1934 онһоо хойшо хүдэлмэрилжэ байна. Мүнөө тэрэ котельнэ цехтэ бригадираар хүдэлмэрилхэ зуураа, халаан бүхэнэйнгөө нормые хоёр дахин дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: стахановец Мирошник паровозно котёлой трубануудые шүрэбдэжэ байна.

В. Муллерай фото.

Горькиин нэрэмжэтэ библиотекэдэ

Советскэ литературын үндэһэ һуури табигша, элитэ ехэ уранзохёолшо ба гуманист А. М. Горькиин нүгшэһэнһөө хойшо 15 жэл гүйсэһэнэй дурасхаалда зорюулагдаһан литературна вечер июниин 18-да, республиканска библиотекын уншалгын зал соо болобо.

«А. М. Горький — эб найрамдалай, демократиин ба коммунизмын түлөө дүлэтэ тэмсэлшэ» гэһэн дэлгэрэнгы элидхэлые филологическа наукануудай кандидат нүхэр Г. А. Абрамов хэбэ.

Элидхэлэй һүүлээр республикын уранзохёолшод Максим Горькидо зорюулһан шүлэг ба зохёолнуудаа уншаа.

Удаань Максим Горькиин өөрынь зохёолнууд сооһоо абтаһан пьесэй, рассказай отрывогуудые ород драмын театрын артистнар гүйсэлхэжэ, суглараагшадые һонирхуулба.

Ч. Санжиев.

Малай байра барижа эхилбэ

ПЕТРОПАВЛОВКА (**Телефоноор абтаба**). Аймагай колхозууд мүнөө 2050 толгой малай багтаамжатай байрануудые барижа эхилээ. Зэдын сельсоведэй Буденнын нэрэмжэтэ колхоз 70 үхэрэй багтаамжатай, 600 хурьганай байха байрануудые, 300 шубуунай байра барижа байна. Барилгын хүдэлмэридэ үдэр бүхэндэ 100-гаад колхозникууд хүдэлмэрилнэ.

Мүн Чапаевай нэрэмжэтэ колхоз 75 тугалай, 500 хурьганай байрануудые барижа байна. Тиихэдэ мүн нэгэ конюшни мүнөө жэлдэ шэнээр барижа эхилээ. Барилгада хэрэглэгдэхэ хирпиисэ үйлэдбэрилгэдэ 12 хүн ябана.

Тэрэшэлэн Кировэй нэрэмжэтэ колхоз 50 үхэрэй байра барижа эхилбэ. Тиихэдэ колхозникуудта 3 гэр баригдажа байна. Мүн «Улаан-Үшөөтэ» колхоздо олон байранууд баригдажа захаланхай. Нёдондоной эхилһэн хурьгадай байрын барилга дүүргэгдэхэ, малай 2 байра шэнээр баригдажа байна. Мүн колхозой правлениин конторо ба клуб хоёрой барилга дүүргэгдэжэ байна.

Е. Хабалтуев.

Залуушуулай туһаламжа

«Үнэн» колхозой (Мухаршэбэр) комсомолецууд ба залуушуул воскресник эмхидхэжэ, Барай эхин һургуулида һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлгэдэнь туһалалсана.

Тэдэнэр түрүүн үнгэргэһэн воскресниггтээ 150 кубометр түлеэ бэлдээд, тэрэнээ тайража сажан болгоһон байна.

Д. Дашипылов.

Шангуудта хүртэбэ

Эрхим киноустановкын Бүхэсоюзна харалгын дүнгүүдээр манай республикын хэдэн киномеханикууд мүнгэн шангуудта хүртэбэ.

Бүхэсоюзна харалгын Центральна комиссиин шиидхэбэреэр Баунтын аймагай киномеханик Н. Н. Контромитинда Бүхэсоюзна 2-дохи шан үгтэхэ болоо.

Мүн Кабанскын аймагай кинофикациин таһагай киномеханикууд П. А. Геликов, Н. Н. Пожарский хоёр 3-дахи шан —тус бүридөө 750 түхэриг абаха болобо. Тиихэдэ, профсоюзуудай киноустановконуудай талаар тогтоогдоһон Бүхэсоюзна 2-дохи шанда (750 түхэриг) Эрийскэ леспромхозой нүүдэл киногой механик Н. Дятлов хүртөө.

Л. Василенко.

Түрүү бригадануудай нэгэн

«Хүндэлэлэй тэмдэг» орденто Хонхолойн МТС-эй (Мухаршэбэр) № 16 тракторна бригада (бригадирынь нүхэр Эрдынеев) «Улаан Шулуута» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, һайн амжалтануудые туйлажа байна. Бригадын трактористнар нүхэд Эрдынеев, Жалсанов, Доржиев гэгшэд тарилгын үедэ даалгабаринуудаа 125—150 процент хүрэтэр дүүргэ.

Тарилгын үедэ газар элдүүрилхэ түсэбөө 109 процент дүүргэһэн тус бригада МТС дотороо 2-дохи һуури эзэлжэ ябана.

Д. Лопилов.

П А Р Т И Й Н А А Ж А Б А И Д А Л

Дутуунуудаа түргэн зайсуулха

★

ВКП(б)-гэй Иволгын аймкомой III пленумhээ

★ ★

ВКП(б)-гэй Иволгын аймкомой ээлжээтэ III пленум hаяхан болобо. ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой V пленумэй дүнгүүд ба аймагай партийна организациин зорилгонууд тухай, мүн Иволгын аймагай колхозуудта хүдөө ажахын артелиин Устав эбдэдэг баримтанууд тушаа СССР-эй правительствын дэргэдэхи колхозуудай хэрэгые эрхилхэ Соведэй Бурят-Монголой АССР-тэхи түлөөлэгшын бэшэг тухай асуудалнууд пленум дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ.

Нэгэдэхи асуудалаар ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Цырендоржиев элидхэл хээ. ВКП(б)-гэй обкомой V пленумэй элирүүлhэн дутуунууд манай Иволгын партийна организациин хүдэлмэридэ мүн лэ бии гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ.

—Үнгэрэгшэ жэлдэ,—гэжэ нүхэр Цырендоржиев хэлэбэ,—аймагай олохон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд малай үбэлэй бэлшээлгэдэ найдаад, үбhэ тэжээл бэлэдхэлгэ муугаар эмхидхэhэн байгаа. Тэрэнэй эсэстэ колхозуудай ниитын адуу мал хүсэд хүрэхэ үбhэ тэжээлээр хангагдаагүй үлэhэн ба хэдэн олон хүдөө ажахын артельнүүдтэ адуу малынь олоор гарзалhан байна. Кировэй, Ворошиловай нэрэмжэтэ, «1-ое Мая» ба бусад зарим колхозуудта адуу малынь олоор үхэhэн байха юм.

ВКП(б)-гэй обкомой IV пленумэй тогтоолые бэелүүлэн зарим колхозуудай партийна организацинууд үбhэ ногооной ургасые дээшэлүүлхын тулада сабшалан hайжаруулха хэрэгтэ колхознигуудые элсүүлжэ шадаа. Жэшээлхэдэ, «Улаан Оронго», Гильбирын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ, мүн Маленковой нэрэмжэтэ колхозууд сабшалан hайжаруулха зорилгонуудые муу бэшээр бэелүүлнэ. Эдэ колхозууд хадаа сабшалан ба бэлшээринүүдые модо шулуунhаань сэбэрлэхэ ба уhалха талаар ехэ хүдэлмэри дүүргээ.

Гэхэ зуура, сабшалан hайжаруулха ба тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэмжээ-ябуулганууд,—гэжэ элидхэлшэ үргэлжэлүүлбэ,—олохон колхозуудта тон хангалтагүйгөөр бэелүүлэгдэжэ байна.

Аймагай зарим колхозууд үбhэ хуряалгада муугаар бэлэдхэнэ. Зарим колхозууд үбhэ хуряалгын машинануудые заhабарилнагүй. XVII партсъездын, Молотовой, Маленковой нэрэмжэтэ колхозууд энэ хүдэлмэриие ехээр унжагайруулна. Тэрэшэлэн үбhэ хуряалгын гар зэр зэмсэгүүд бэлэдхэгдэнэгүй.

Зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд набшаhата тэжээл бэлэдхэхэ ба эртын силос дараха хүдэлмэридэ харюусалгагүйгөөр хандана.

Агитационно-ойлгуулламжын ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ехэ hула байhаар. Энэ хүдэлмэридэ хүдөөгэй интеллигенци хүсэд хабаадуулагданагүй.

Нүхэр Цырендоржиевай элидхэл тушаа 14 хүн үгэ хэлээ. ВКП(б)-гэй обкомой IV пленумэй тогтоолые бэелүүлэн, манай артелиин гэшүүд ниитынгээ малажалда тэжээлэй бата бэхи база байгуулха талаар ехэ хүдэлмэри хээ. Тэжээл бэлэдхэлгын бригада байгуулагдаа. Тэрэ бригада сабшалангаа уhалhан, сэбэрлэhэн ба үтэгжүүлhэн байна гэжэ Андреевэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Седельников хэлэбэ.

Манай колхозой коммунистнууд тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэ бүхы колхознигуудай хүсэлэлые зорюулна гэжэ Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин секретарь нүхэр Кобычева хэлэбэ. Тэжээл бэлэдхэлгын бригада 34 хүнhөө байгуулагдаа. Тэрэ бригадада сабшалан hайжаруулха агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудай тодорхой түсэб даалгабари үгтэнхэй. Набшаhата тэжээл бэлэдхэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхын тулада 30 хүнэй байха пионерскэ лагерь түхеэрэгдээ. Энэ лагерьта үхибүүд амархатаяа хамта, наhа гүйсэhэн колхознигуудай хүтэлбэри доро набшаhа мүшэр суглуулгада хабаадана. Тэдэнэр хадаа мүнөө 40 үлүүтэй центнер набшаhа мүшэр бэлэдхээд байна. Саашань нүхэр Кобычева артелиингээ гэшүүдэй дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэриие колхозой коммунистнуудай ямараар ябуулжа байhан тухай дэлгэрэнгыгээр тогтожо хэлээ.

Каленовско сельсоведэй түрүүлэгшэ нүхэр Шишкин үгэ хэлэжэ, Ленинэй ба Маленковой нэрэмжэтэ колхозуудай партийна эхин организацинуудай хүдэлмэриин дутуунуудые хурсаар шүүмжэлээ. Эдэ организацинууд ниитэ колхознигуудтай холбоо барисаа муутай. Тэдэнэр хадаа колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри тон hулаар ябуулдаг байна. Тэрэнэй эсэстэ малажалые хүгжөөхэ гурбанжэлэй түсэбые дүүргэлгэ, набшаhата тэжээл бэлэдхэхэ зорилгонуудые ба бусад хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлгэ таhалдуулагдана.

«8-ое марта» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Гальский, Маяковскиин нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин секретарь нүхэр Замощенко ба бусад элидхэл тушаа үгэ хэлэhэн байна.

Хоёрдохи асуудалаар аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Ткачев элидхэл хэбэ.

Колхозно ажабайдалай үндэhэн хуулиие — хүдөө ажахын артелиин Уставые эбдэлэг баримтанууд хадаа хүдөө ажахын артелиин Уставые, парти ба правительствын бусад тогтоолнуудые тайлбарилха талаар аймагай партийна организацинуудай, советскэ ба хүдөө ажахын органуудай хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилhэнэй үрэ болоно гэжэ элидхэлшэ ба үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ. Колхозуудай партийна эхин организацинууд ба колхозой правленинүүд, аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын таhаг артелиин Уставые наринаар сахихын түлөө саг үргэлжын тэмсэл хэнэгүй.

ВКП(б)-гэй айкомой бюро ба аймсоведэй гүйсэдком хадаа Устав эбдэгшэдтэй тэмсэдэггүй, Устав эбдэлгэтэй холбоотой асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгые унжагайруулдаг, колхозно ажабайдалай үндэhэн хуулиие сахилгын түлөө партийна эхин организацинуудай ба колхозой правленинүүдэй харюусалгые дээшэлүүлдэггүй тухай пленум дээрэ тэмдэглэгдээ. ВКП(б)-гэй айком ба аймгүйсэдком хадаа хүдөө ажахын артелиин Уставые Павлов, Бурдуковский ба бусадай бүдүүлигээр эбдэhэн тухай «Бурят-Монголой үнэн» ба Бурят-Монгольская правда» газетэнүүдтэ толилогдоhон шүүмжэлхы статьянуудаар хэмжээ абаагүй байха юм. Колхозой Устав эбдэhэн ябадалда эгээл ехэ гэм зэмэтэй байhан аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын таhагые даагша Бурдуковский гэгшые ВКП(б)-гэй айком ба аймсоведэй гүйсэдком хамгаалжа ороhон байна. Тэрэшэлэн хүдөө ажахын таhагай мэргэжэлтэд Найданова болон бусад хадаа артелиин Уставые эбдэлэг болобошье, ямаршье зэмэдэ хабаадуулагдаагүй байна гэжэ үгэ хэлэhэн олон нүхэд тэмдэглээ.

ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Одоев хүдөө ажахын артелиин Уставые эбдэлгын шалтагаан тухай тогтожо хэлээ. Тиихэдэ, хүдөө ажахын артелиин Устав эбдэлгын хойшолонгуудые колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй ба партийна организацинуудай ехэ удаанаар усадхажа байhые нүхэр Одоев онсо тэмдэглэhэн байна. Мүн энэ асуудалаар аймагай прокурор нүхэр Сандыков, Ленинэй, Сталинай, Маленковэй нэрэмжэтэ колхозуудай түрүүлэгшэнэр нүхэд Цыренжапов, Гармаев, Шубин, аймагай финансова таhагые даагша нүхэр Дансорунов ба бусад үгэ хэлээ.

Пленум болбол зүбшэн хэлсэhэн асуудалнуудаараа дэлгэрэнгы шиидхэбэри баталан абаа.

Колхозуудай партийна организацинуудай секретарьнуудай курсанууд

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой дэргэдэ колхозуудай партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай курсанууд июниин 18-да хүдэлмэрилжэ эхилбэ. Энэ курсануудта республикын бүхы аймагуудhаа 100 секретарьнууд ерээ. Тэдэнэр хадаа партийна эмхидхэлэй ба пропагандистска хүдэлмэриин асуудалнуудаар, дотоодын ба уласхоорондын байдал тухай, тэрэшэлэн хүдөө ажахын талаар колхозуудай партийна эхин организацинуудай хэхэ хүдэлмэри тухай лекцинүүдые hарын турша соо шагнаха байна.

Эдэ лекцинүүдые ВКП(б)-гэй обкомой секретарьнууд, бюрогой гэшүүд, таhагуудые даагшад ба тэдэнэй орлогшонор уншаха юм. Хүдөө ажахын талаар тусхай темэнүүдээр лекцинүүдые уншалга республиканска эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдтэ, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэ ба научна хүдэлмэрилэгшэдтэ даалгагдаха байна.

Партийна эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриин зарим темэнүүдээр, хүдөө нютагуудта партийна организацинуудай ябуулха хүдэлмэриин асуудалнуудаар класса занятинууд болохо юм. Эдэ занятинуудай хүтэлбэрилэгшэлөөр ВКП(б)-гэй обкомой инструкторнууд томилогдоо.

Мүн занятинууд дээрэ колхозуудай партийна эхин организацинуудай хүдэлмэриин дүй дүршэлые секретарьнууд халан абалсаха юм.

„Агитаторай блокнодой" ээлжээтэ номер

«Агитаторай блокнодой» 11-дэхи номер ород ба бурят-монгол хэлэнүүд дээрэ хэблэгдэн гараба. Тус номерто «Саг үргэлжын, тодорхой ба нүлөө ехэтэ политическэ агитациин түлөө» гэhэн түрүү бэшэг толилогдоо. «Дайнай хойто тээхи табанжэлэй дүнгүүдээр хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ материалнууд» гэhэн разделдэ «Дайнай хойто тээхи сталинска табанжэл соо хүдөө ажахын хүсэтэ дэбжэлтэ», «Ниитэ-политическэ хүдэлмэриин дүй дүршэлhөө» гэhэн разделдэ нүхэр Цыбеновагай «Агитационно хүдэлмэридэ нютагай баримтануудые хэрэглэлгэ» гэhэн статьянууд толилогдонхой. Агитаторнуудта туhаламжа болгогдон, Б. Юсовэй «Тибет» гэhэн статья (справка) хэблэгдэбэ.

УНШАГШАДЫНЬ УЛАМ ОЛОШОР...

Улан-Удэ городой Пригородна районой библиотекын номуудай фонд жэл ерэхэ бүри ургана. Тус библиотекэ политическэ, уранhайханай, хүдөө ажахын, научна ба бусад 6200 гаран номуудтай. Энэ жэлдэ библиотекэ 180 гаран шэнэ номуудые абаа. Тэдэнэй тоодо Сталинска шангай лауреадуудай номууд олон. Мүн бурят-монголой советскэ литературын тусхай таhаг эмхидхэгдэнхэй. Хоца Намсараевай «Үүрэй толон», Жамсо Тумуновай «Нойрhоо hэриhэн тала» гэhэн романууд, Ц. Галсановай зохёолнууд ба бусад номууд тэндэ бии.

Библиотекын уншагшадай тоонь үдэр бүри олошорно. Энэ жэлэй табан hара соо 1100 хүн номуудые гэртээ абажа ба 15500 хүн уншалгын залда ерэжэ уншаhан байна. Уншагшадай тоодо инженернүүд, врачууд, багшанар болон юрын хүдэлмэришэд, гэрэй эзэн эхэнэрнүүд, hурагшад бии. Тэдэнэй эрилтые библиотекые даагша Екатерина Владимировна Карнакова, библиотекарь Надежда Петровна Архинчеева саг болзор соонь hайнаар хангана.

Гэрэй эзэн эхэнэр, 60 наhатай хүгшэн Е. Трудова библиотекын эдэбхитэй уншагша болонхой. Тэрэ hүүлшын табан hарын туршада 60-аад элдэб номуудые уншаа. 80 наhатай үбгэн Иван Сэчковский энэ хугасаа соо 40 ном уншаа. Тэрэшэлэн № 20 hургуулиин 5-дахи классай эрх... рагша Леонид Трифонов ... эдэбхитэй уншагшад юм.

Библиотекын эдэбхитэй ... шад предприятинуудтаа, ... зацинуудтаа hонин hонин ... даар хамтын уншалга хэ... шээнь, оёдолой мастерско... дэлмэрилэгшэ Викторин К... М. Бубенновэй «Сагаан ... В. Ажаевай «Москва...» Медведевэй «Ровнодо ... ушар» гэhэн номуудаа... уншалга эмхидхээ. Мүн ... дунда hургуулиин ахалаг... суудай hурагшад библио... номуудые абажа, хамта... шана. Тэдэнэр Сталинска ... лауреат Юрий Трифоновэй ... дентнэр» гэжэ повестин... хан уншаад, зүбшэн ... Иимэ жэшээнүүдые оло... руулжа болохо.

Тус библиотекэ хоёр библиотечкэнүүдтэй юм. ... нэгэниинь хүдөө ажахы... публиканска hургуулиие, ... дэнь предприятинуудые ... даар хангана.

Зүгөөр, тэндэ уншагш... ференци, шэнэ шэнэ ... зүбшэн хэлсэлгэ хаа яа ... дэнэ. Эдэ шухала хэмж... ганаудые библиотекын оло... hонирхолтойгоор үнгэргөө... уншагшадайнь тоо бүри ... хо байна.

С. А...

Шухала хэрэгтэ анхарала... табинагүй

Арад зоной дунда хэблэл тараалгын угаа ехэ удхашанартайнь бүгэдэндэ мэдээжэ. Энэ жэлэй хоёрдохи хахадта центральна, республиканска, нютагай газетэнүүдые ба журналнуудые захилга хаа хаанагүй эхилэнхэй.

Гэбэшье, республикымнай зарим аймагуудта хэблэл тараалга тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Илангаяа Кударын аймагай колхозуудта газетэ захилга муугаар эмхидхэгдэнхэй. Калининай нэрэмжэтэ, «Путь Социализма» колхозуудай правленинүүд, партийна организацинууд ба гэшүүдынь «Бурят-Монгольская правда», «Соцземледелие» болон бусад газетэнүүдые нэгэшье экземпляр захяагүй. Ленинэй, Кагановичын, Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозуудта индивидуальна захилга эмхидхэгдэнэгүй.

Байкало-Кударын аймагта «Бурят-Монголой үнэн» газетые тараалга тон hулаар ябуулагдана. Жэшээнь, Куйбышевай нэрэмжэтэ, «Путь коммуны», «Красный рыбак» колхозууд «Бурят-Монголой үнэн» газетые нэгэшье экземпляр захяагүй юм. Ворошиловай нэрэмжэтэ, «Коминтерн» колхозуудай правленинүүд энэ газетые минил 1—2 экземпляр захинхай. Мүн ... Иволгын аймагуудай зари... зууд иимэ байдалтай.

Гадна, Түнхэнэй, Куру... Яруунын, Закаменай, Зэд... риин ба бусад зарим айм... «Наукын ба хүдөө ажахы... практикын туйлалтануу... шэнэ бюллетень ба хүдө... хын бусад журналнууд ехэ ... тараагдана. Тэдэниие та... талаар тусхай хэмжээ-ябу... үнгэргэгдэнэгүй.

Дурсагдагша аймагуудт... тараалга юундэ иимэ ... ябуулагданаб гэхэдэ, хэл... бооной аймагай таhагууд... мэрилэгшэд ба «Союз... районорганизаторнууд хүдө... гуудаар ябажа, арад зон... газетэ ба журналнуудые та... талаар өөдтэй юумэ хэн... хэрэгтэнь тэдэнэртэ кол... правленинүүд ба партийна ... зацинууд туhалдаггүй бай...

1951 оной хоёрдохи хаг... зетэ ба журналнуудые ажа... дунда үргэнөөр тараахы... хэлхээ холбооной аймага... ронуудай хүдэлмэрилэгш... «Союзпечатиин» районорга... нууд бүхы хүсэеэ элсүүлх...

Е. Б...

ДЭЛХЭЙЕ ЭЗЭМДЭХЫЕ hАНААШАЛАГШАДТА ХЭГДЭhЭН СОХИЛТОНУУД

Советскэ Союзда гитлеровскэ Германиин добтолhоор 10 жэл болоhон үдэр хадаа СССР-тэ ба арадай демократиин оронуудта эсэргүү агрессивнэ дай үүдхэхые Америкын Холбоото Штадуудай шангаар бэлэдхэжэ байhан үедэ тохёолдобо. Шэнэ добтолгын энэ бэлэдхэл урдада гитлеровскэ бандын хэжэ байhанhаа улам элеэр, американска империализмын гангстернуудай зүгhөө хэгдэнэ. Господинууд Даллесай, Гуверай ба нью-йоркско газетнэ синдикадуудай пропаганда хадаа геббельсовскэ пропагандын министерствын агитациhаа сохом юугээршье дутанагүй. Тиигэжэ лэ hайрхаха, тиигэжэ лэ занаха, дэлхэйе эзэмдэн зонхилхын тулада hэшхэлгүйгөөр тиигэжэл эрмэлзэхэ, энэ зорилго туйлахада тохёолдодог гансахан ехэ hаадынь Советскэ Союз болоно гэhэн мэдэрэлые тиигэжэл шангаар соносхон мэдүүлхэ ябадал гаргана.

Илгаань гансахан юуб гэхэдэ, мүнөөнэй агрессорнүүд хадаа бэлэдхэжэ байгаа хэрэгэйнгээ өөhэдтөө али зэргын аюултай байhаниие гитлеровскэ бүлэгэй зонхилогшодhоо үлүүгээр ойлгодог байна.

Стратегиhээ эхилэе. 1-дэхи Петрын хүтэлбэри доро ород хүнүүд Хойто дайнда XII Карлын сэрэгүүдые аймшагтайгаар ба бодохогүйгөөр бута сохиhон юм. Ородуудhаа бэшэ хэншье тэдэниие огто диилэхэгүй байгаа. Тиигэбэшье, энээниие ородой вождиин гүнзэгы бодожо бэелүүлhэн түсэбөөр ба үндэр искусстваар бэшэ, харин ондоо юумээр тайлбарилдаг байгаа. XVIII зуун жэлэй хахадта сэрэгэй искусство тухай гол трактат соогоо элитэ полководец ба ниитэдэ мэдэрэгдэhэн сэрэгэй теоретик Мориц Саксонский Полтава шадар Петрын хэhэн гениальна захиралтануудта тусхай, магтаалай бүлэг зорюулhан ба тэрэниие агуухэ стратег гэжэ мэдэрhэн байна. Тиин энээниие Европодо шэхэнэйнгээ хажуугаар үнгэргэн, мартаhан байгаа.

Долоонжэлэй дайнда гайхамшагта илалтые ородуудай туйлахада, түүхэ хазагайруулагша немецкэ ба бусад этэгээдүүд болбол болзорhоо урид Елизаветын үхэhэн гэнтын гансахан ушар лэ намайе ба Пруссиие абараа гэhэн 2-дохи Фридрихын сэхэ мэдэрhэниие мартаха гэжэ hэшхэлгүйгөөр оролдоhон байна. Илалтануудаараа бүхы Европые сохижо, эзэниинь болоhон Наполеон Россин полинууд дээрэ бүримүhэн диилдээ hэн. Түүхэ хазагайруулагшад энээнэй шалтагааниие элдэб янзын гэнтын ушарнуудаар (жэшээлхэдэ үбэлдөө Россида хүйтэн байдаг гэхэ мэтын «гэнтын ушараар») тайлбарилхые hэдэhэн юм. Гэбэшье, энээниие ород арадай героическа патриотизмаар, дүтэлшэгүй Измаилые Суворовтой хамтадаа абаhан сэсэн мэргэн стратег Кутузовай сэрэгэй искусстваар, суворовско hургуулида hураhан Багратион, Дохтуров, Коновницын, Неверовский гэхэ мэтын оюун бэлигтэ сотруднигуудайнь ажал-ябуулгаар энээниие яажашье тайлбарилаагүй.

Ород арадые оройдоо ойлгохогүй ябадал хадаа Наполеониие ба тэрэнэй тоо томшоггүй олон хүнтэй армиие аюулда оруулhан бүхы алдуунуудай эгээн ехэ ба заhагдашагүй алдуунь мүн байгаа. 1812 онhоо хэдэн жэлэй урда тээ хүшэр хүндэ хоёр дайниие Росситай хэhэн Наполеон ородой солдадые үндэрөөр сэгнэhэн юм. Гэбэшье, ород арадай дайниие, ород таряашадые ба ород партизануудые бүри хожом, өөрынгөө гашуун туршалгын үндэhөөр, ёhотойгоор ойлгожо, сэгнэhэн байгаа.

Үни сагhаа хойшо баруун европейскэ ба американска түүхэшэд, публицистнүүд хадаа ородой нэрые алдаршуулhан бүхы агуухэ габьяануудые гэнтын ушаралнуудаар тайлбарилан, ород арадай дайшалхы алдарта түүхые хазагайруулhан ба тэрээн тухай дуугай байхые оролдоhон байна.

Гениальна hанаашалгаараа, уридшалан хараха хүсөөрөө, түсэбүүдые дүүргэхэ нарин аргаараа, хүсэ шадалаараа гайхамшагта шэнэ сталинска стратеги сэрэгэй наукын түүхэдэ шэнэ бүлэг нээгээ.

Бүхы дэлхэйдэ алдаршаhан городой дэргэдэ, Волга дээрэ агуухэ эрьелтын болоhоной hүүлээр, агуухэ стратегэй нэрээр сталинска сохилтонууд гэжэ арадай нэрлэhэн эрид шанга сохилтонууд хойно хойноhоон хэгдэжэ, сууда гараа. Москвагай дэргэдэ 1941 оной ноябрьда ба декабрьда немецкэ сэрэгүүдэй диилдэhэнэй hүүлээр, энэ эрьелтые тодорхойгоор уридшалан хаража болохо байгаа.

Сталинград, Курска дуга, Корсунь-Шевченковский, Неманhаа Висла хүрэтэр, Одерhоо Берлин ба Эльба тээшэ зугадажа ябаhан, бутасохигдоhон немецкэ дивизинүүдэй шуhата зам, Берлиниие бута сохилго — эдэ бүгэдэ тухай дуугай байжа, гэнтын ушарнуудаар тайлбарилжа яажашье болохогүй.

Фашистска хорото реакциие социальна прогрессэй идеянүүдэй илаhан илалта хангаhан Ленин — Сталинай партиие нигтаар тойрожагсаhан советскэ арадай эдэ мүнхэ габьяанууд болбол советскэ Россида 1941 ондо хүнгэн зангаар, бардам добтолон ороhон хүнүүдэй огто хүлеэгээгүй зүйл байгаа. Гэбэшье, хүнүүдэй ба материальна тоо томшоггүй олон хохидол үзэhэнэй hүүлээр, агуухэ социалистическэ гүрэнэй гарта үлэhэн барагдашагүй хүсэ шадалынь манай дайсадай hанаанда ороогүй айхабтар зүйл болоhон байна.

Дайнай дүүрэhэнэй хойно уданшьегүй манай «союзнигууд» болбол шуhаяа элбэгээр адхаруулhан советскэ арадай зүгhөө агуухэ илалта туйлахын тула аймшагтай тэмсэлээр хэhэн бүхы юумэ мартахые яараhан байна.

1945 оной январь hарада английска премьер Черчилль английска армиин фронтые немецкэ генерал Рундштедт гэгшын сүмэлэн ороhоной hүүлээр хэсүү бэрхэ байдалда ороhон английска армиие абарха тухай айхабтар ехээр гуйжа, Генералиссимус Сталинда хандаhан байгаа. Карпатhаа Балтийска далай хүрэтэрхи советскэ асари ехэ бүхы фронтын ниитэ добтолгые Генералиссимус Сталинай түргэдхэжэ, энээгээрээ гэдэргээ тонилхыень Рундштедтые баалахадань, Черчилль англичанинуудые абарhанайнь түлөө британска правительствын эгээн халуун баясхалангые мэдүүлэн, шэнэ телеграмма эльгээhэн байна.

Эдэ бүгэдэ 1945 оной январь hарада болоhон юм. Германиин капитулироваhанай hүүлээр оройдоо 10 hара үнгэрөөд байхада, үнөөхил Черчилль 1946 оной мартын 5-да Фултондо үгэ хэлэжэ, тэрээн соогоо Россида хамтадаа сэрэгээр добтолхын тулада нэгэдхыень Англиие ба Америкые халуунаар уряалhан байгаа. «Союзнигуудай» баясхаланиинь hанаа зоболгоор, hэжэглэлгээр, далдалхын аргагүй дайсан хандалгаар hэлгэгдэhэн байгаа. Германиин капитуляцилhанай hүүлээр түрүүшын hарануудhаа эхилэн, «союзна» ба нейтральна оронуудай буржуазна хэблэл болбол туйлаhан илалтынгаа hүүлээр Советскэ Союзай hулараагүй, харин улам хүсэтэй болоhондонь дураа гутаhанаа нюудаггүй байгаа.

Стокгольмско хүтэлбэрилхы газетэ гомодон гашуудаhан ябдалаа сэхэ мэдүүлэн, иигэжэ бэшээ hэн: «Иимэ илалта тухай hанаагүй hэмди! Гитлеровскэ Германи hандаргагдаха болобошье, Росси шуhаяа барагдаhан, хэмхэрhэн, хүсөө гээhэн байха бэзэ гэжэ бидэнэр бодолдог байгаабди». Имагтал СССР гитлеровскэ зайлашагүй болоhон эзэмдэлгэhээ Швециие абарhан тухай шведскэ газетын мартаhаниинь лабтай.

Капиталистическэ Европын ба Холбоото Штадуудай зонхилхы нюурнууд немецкэ фашизмын бүрин буга сохигдохо ябадалые хангаhан Советскэ Союзай тоогүй олон гарза хохидолдо хүйтэн дайгаар харюусаа, мүн ниитын дайсаниие илаха ябадалда угаа ехэ юумэ хэhэн үсэгэлдэрэйнгөө союзнигуудта эсэргүү агресси бэлэдхэлгээр харюусаа, тиихэдээ дай үүдхэгшэд гитлеризмын сэрэгэй бузар гэмтэдые энэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадуулна. Манай Эсэгэ орондо гитлеровскэ зэрлиг добтолгын эхилhэниие мүнөөдэр hанахадаа, агрессорнүүдтэ өөhэдтэнь энэ хэрэгэй ямараар дүүрэhэниие hанахадаа, советскэ арад хадаа дэлхэйн шэнэ тулалдаае оролдосотойгоор бэлэдхэжэ байгаа бузар этэгээдүүдэй хара хэрэгынь бэелүүлэгдэхэгүй гэжэ этигэхые хүсэнэ. Советскэ Союзаар толгойлогдоhон эб найрамдалай тала баригшадай газар бүриин, асари ехэ хүдэлөөнэй амжалтанууд болбол дайлалдахые арадуудай хүсэдэггүй байhанай тодо гэршэнь болоно.

Социалистическэ эрьелтэ Россин хүсэ шадалые бууруулаа, тиимэhээ Росси манай олзо амархан болохо юм гэжэ 1941 оной фашистнууд хэлэдэг байгаа. Советскэ ... лалта хадаа агрессорнуудта ... харюу үгэхэ Советскэ Союз... дуудай шадабариие hула... харин арба дахин арбижу... жэ фашистнуудай олонх... шуун туршалгаараа мэдэж... байна. hула байhан ушар... ветскэ Союзда добтолхо ... юм гэжэ тэрэ үедэ хэлэд... дай үүдхэгшэдэй хэрэгые ... хүүгээр үргэлжэлүүлэгшэ ... дүүд хадаа Советскэ Со... хүсэтэй байhан ушарhаань... добтолхые мүнөө дурадха...

Газар дэлхэйн арадууд... жэлэй саана байhан ... үлөөгүй юм, гэбэшье, тэд... ба эб найрамдал тухай ... шиидхэлгые «өөрынгөө га... риин абаагүйшье hаа, ... энээн тээшэ бусалтагүй... лэн ошожо ябана. hэшхэ... периалистическэ бүтэгэй ... тэдэниие хууран мэхэлхэ... бэрхэтэй боложо байна.

1941 — 1945 онуудта ... Эсэгэ ороноо хамгаалгын ... дайн ород арадай алдарай ... мүнхэдөө үлэхэ юм. Агуу... рын үедэ шведүүдэй доб... эсэргүү тэмсэлдэ полтавска ... Россин бүрин бүтэн ба бэ... хай байха ябадалые абар... гаа. 1812 ондо ородой ила... сие, мүн Наполеоноор бо... логдоhон Европые абарhан ... 1941—1945 онуудта Эсэгэ ... хамгаалгын Агуухэ дайнда ... даhан советскэ илалта ха... шистска тарбаган тахалай ... hаа дэлхэйн цивилизациие ... арадуудай бэеэ даанхай б... ба эрхэ сүлөөе абараа, ... рэлтэнэй бүхы прогресси... жэлтын ерээдүйе абараа.

Ерээдүйн бүхы үетэн дэл... вилизациие абарагша ... Сталинай нэрые, Советскэ ... алдаршуулха байна.

Академик Е. Та...

...СР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерстводэ

...элдэ мэдээсэгдэһэнэй ёһоор, ...скэ Правительство энэ оной ...и 4-дэ США-гэй, Великобри... ба Францинн правитель...уудта ното эльгээһэн байгаа. ...тическа пакт ба США-гэй ...й базанууд тушаа пунктые ...э зүйлдөө оруулха тухайда ...дын Хэрэгүүдэй Министр...й Орлогшонорой парижска ...онэй бүтэхэ тээшэнь шиид... байхадань, Гадаадын Хэрэ... Министрнүүдэй Соведэй ...ндэ хабаадаха түлөөлэгшэеэ ...скэ Правительство дары ...гтон эльгээхээр бэлэн бай...э тус ното дотороо зааһан ...

...огшонорой парижска даб ...и зүблөөндэ США-гэй, Вели...тании ба Францинн түлөө...д июнин 15-да СССР-эй ...дын Хэрэгүүдэй Министрын ...шо А. А. Громыкодо харюу...али нотонуудые эльгээхэдээ, ...э баталан мэдүүлһэн байна ... июнин 4-нэй советскэ но...арюулһанай һүүлээр Га...н Хэрэгүүдэй Министрнүү...рлогшонорой зүблөөнэй за...инууд Парижда болоходоо, ...дын Хэрэгүүдэй Министр... Соведэй хэлсэхэ зүйлые зүб... тодорхойлхо талаар юуншье ...дахагүй гэжэ харуулаа, ...нь, Атлантическа пакт ба ...-гэй сэрэгэй базанууд тухай ...алые зүблэхэ зүйлдөө оруул...иди гэжэ советскэ түлөөлэг...баадхана. Тус асуудалые ...-гэй, Великобританиин ба ...иин правительствонуудай ...н хэлсэхэ дурагүй байһа... юугээр тайлбарилагданаб ... Атлантическа пакт тухай ...алые зүбшэн хэлсэлгэ Гадаа... Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй ...эй компетенцидэ хабаадаха...шарынь, энэ пактда СССР ...данагүй гэжэ нотонууд соонь ...энэ. «Хэлсэхэ зүйл тушаа ... зүблэрэлгэ түйлаха гэжэ Ор...онорой зүгһөө саашадаа һэ...гаргангүй, Париждахи ор...онорой зүбшэлһэн асуудал... тушаа ойлголсолгын үндэһэ ... дээрэ дүрбэн гүрэнүүдэй ...стрнүүд уулзаха ёһотой» гэ...урадхал нотонууд дотор мүн ...гдэһэн байха юм.

... нотонуудай копинуудынь ...һаа, Великобританиһаа ба ...иһаа Москвада байһан ...ьствонуудаар тэрэл үдэртөө ...Р-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй ...стерстводэ эльгээгдэһэн бай...

...рбэн гүрэнүүдэй Гадаадын ...үүдэй Министрнүүдэй Орлог...рой Парижска даб дээрэхи ...өндэ СССР-эй түлөөлэгшэ ... Громыко Советскэ Прави...тэвын харюугай нотые тус ...өн дээрээ США-гэй түлөө...эдэ июнин 20 -до барюулаа.

...ветскэ Правительствын нотын ... соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

...арижда боложо байгаа дүр...гүрэнүүдэй хэлсээнүүд тухай ...алаар Америкын Холбоото ...уудай Правительствын энэ ... июнин 15-най нотые хаража ... байхадаа, иимэ мэдүүлгэ ...е ССР Союзай Правительство ...лада тоолоно.

...лантическа пакт ба США-гэй ...эй базанууд тухай пунктые ...хэ зүйлдэ оруулха тухай ...ал Гадаадын Хэрэгүүдэй ...стрнүүдэй Орлогшонорой Па...ахи зүблөөнэй бүтэхэ тээшэнь ...хээд байхадань, Гадаадын ...гүүдэй Министрнүүдэй Сове... зүблөөндэ хабаадаха түлөө...эеэ дары Вашингтон эльгээ... бэлэн байнабди гэжэ Совет... Правительство энэ оной ию... 4-нэй ното соогоо мэдүүлһэн ...

...э асуудалые Гадаадын Хэрэ...эй Министрнүүдэй Соведэй ...эхэ зүйлдэ (зүблэрэгдөөгүй ...тын ёһоор) оруулха шухала ...э Советскэ Правительство тоо... ушар юуб гэбэл, нэгээр, ...иканска сэрэгэй базанууд ба ...нтическа пакт хадаа Европо...лохи түгшүүритэ байдалай гол шалтагаан болоно, хоёроор, США-гэй Правительство, тэрэшэлэн Великобританиин ба Францинн правительствонууд Европодохи байдалай түгшүүрилые зөөлэрүүлхэ шухала гэжэ баһал тоолоно.

Дүрбэн гүрэнүүдэй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Орлогшонорой парижска даб дээрэхи зүблөөнэй засаданинууд юу харуулааб гэбэл, США-гэй, Великобританиин ба Францинн түлөөлэгшэд хадаа Атлантическа пакт, США-гэй сэрэгэй базанууд тухай асуудалые зүбшэн хэлсэхэ гэһэн дурадхалһаа Советскэ Правительствын арсаха ябадалые дүрбэн гүрэнүүдэй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Совет зарлалгын условн болгожо тон үндэһэ баримтагүйгөөр табина. Теэд, Атлантическа пакт ба американска сэрэгэй базанууд тухай асуудалые зүблэхэ зүйлдэ оруулха тухай советскэ түлөөлэгшын дурадхалые абахаяа арсаха зуураа, Министрнүүдэй зүблөөн дээрэ зүблэн хэлсэхэ гэжэ гурбан гүрэнүүдэй түлөөлэгшэдэй дурадхаһан бүхы асуудалнуудынь советскэ түлөөлэгшын зүгһөө бүримүһэн зүбшөөгдэн зүблэхэ зүйлдэ оруулагдаха һэн гэнэ, тиихэдээ гурбан гүрэнүүд Советскэ Союзые тэгшэ бэшэ байдалда оруулна. Тэгшэбэшэ байдалда оруулха гэжэ гурбан гүрэнүүдэй түлөөлэгшэдэй хүсэһэн ябадалтай Советскэ Правительствын эбсэхэ ёһогүй байһанинь тон ойлгосотой.

Атлантическа пакт тухай асуудалые Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Совет дээрэ хэлсэхэ тухай зүбшөөрхэеэ гурбан гүрэнүүдэй түлөөлэгшэдэй айхадань Советскэ Правительство гайхана. Хитадтай, Польшотой, Чехословакитай, Венгритэй, Румынитай, Болгаритай, Финляндитай, эсэстэ, Францитай ба Англитай харилсан туһалалсалгын пактые Советскэ Правительствын баталанхай байһанинь элитэ. Гүрэнүүдэй хэрбээ хүсөөд байгаа һаа, эдэ пактнуудай алинайшье Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Совет дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхые Советскэ Правительство оройдоо арсахагүй байна. Энэ замда орохые баруун гурбан гүрэнүүдэй ямар ушарһаа арсадагынь, Атлантическа пакт ба сэрэгэй базанууд тухай асуудалые зүблэхэ зүйлдэ оруулха хүсэлэнгүй байһаниинь Советскэ Правительствода ойлгогдосогүй байна. Юрын һонюушархал тухай бэшэ, харин түгшүүритэ байдалые зөөлэрүүлхэ ба амгалан байдал сахилгын хэрэгые хүнгэдхэхэ ябадал тушаа хэлэгдэнэ бшуу. Европодохи түгшүүритэ байдал тохёолдуулһан бүхы шалтагаануудые сэхэ руунь зүбшэн хэлсэхэ ябадал түйлахые оролдодог тухайдаа Советскэ Правительство дахинаа мэдүүлнэ.

Европодохи түгшүүритэ байдал усадхаха тон шухала асуудал байһан туладань, Атлантическа пакт ба США-гэй сэрэгэй базанууд тухай асуудалые (зүблэрэгдөөгүй пунктын ёһоор) оруулха ябадал хараадаа абалсан, Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Соведэй зүблэхэ зүйл тушаа тэгшэ эрхын үндэһэ һуури дээрэ бүхы талануудай зүблэрэлгэ түйлаха зорилгоор, Париждахи өөрынгөө зүблөөе Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Орлогшонорой үргэлжэлүүлхэнь шухала гэжэ Советскэ Правительство тоолоно.

1951 оной июнин 19».

Иимэ нотонууд Париждахи зүблөөндэ хабаадагша Великобританиин ба Францинн түлөөлэгшэдтэ нэгэн доро барюулагдаа.

Советскэ нотын копинуудынь СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствээр США-һаа, Великобританиһаа ба Францинаа Москвада байгаа посольствонуудта июнин 20-до эльгээгдэһэн байна.

(ТАСС).

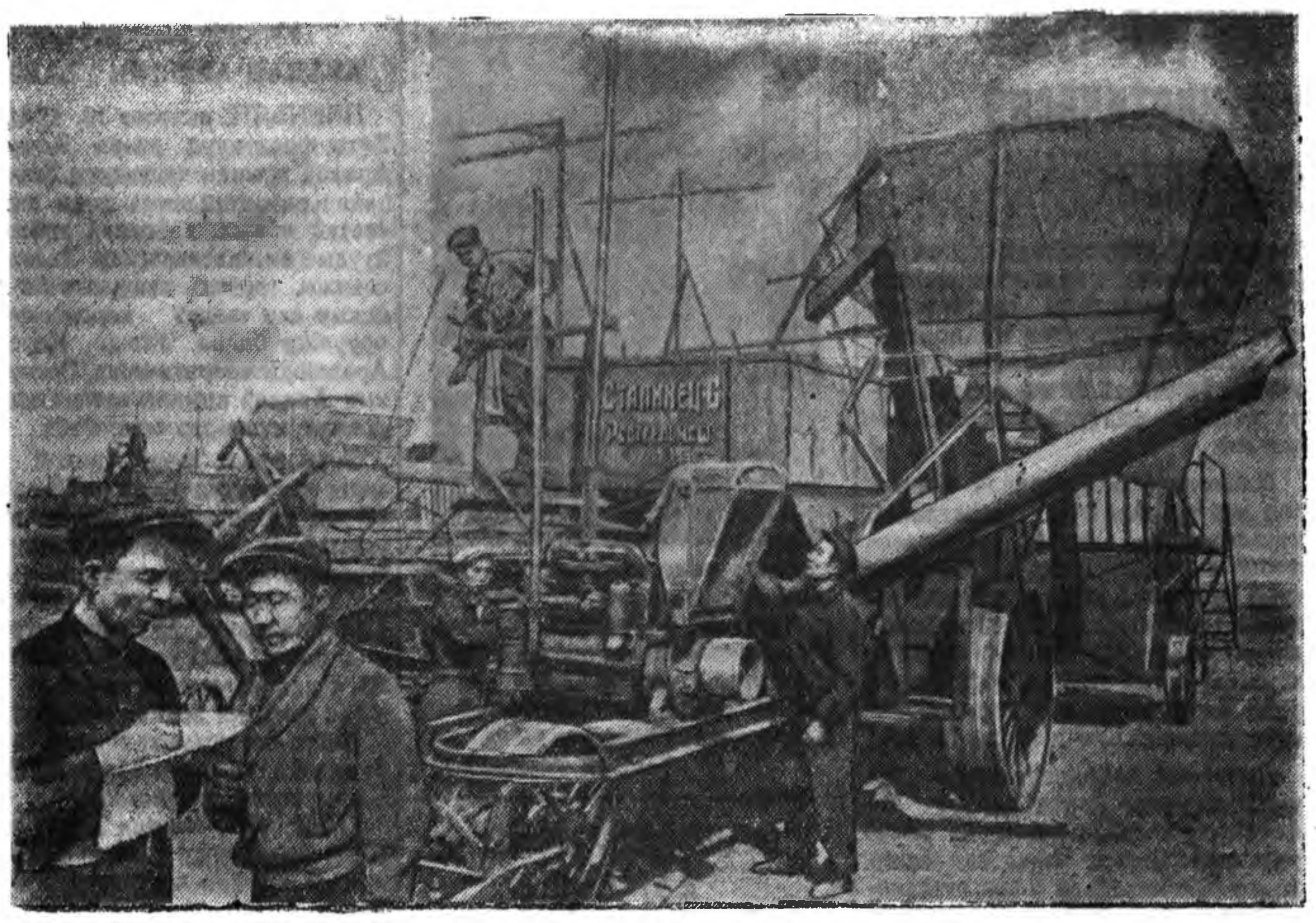

Племенной хонидой Боргойн совхоз энэ жэлдэ «Сталинец—6» гэжэ 3 шэнэ комбайнуудые абаһан байна. Совхозой эрхим комбайнернууд эдэ комбайнуудые жолоодохо юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Сталинец—6» гэжэ комбайные механик-контролер Д. Еремин ба комбайнер Ц. Цыденов гэгшэд абажа байна.

М. Миневэй фото.

Ниитын малажалда элбэг хүрэхэ тэжээл бэлдэе

Аймсоведүүдэй гүйсэдкомуудай хүдөө ажахын таһагуудые даагшадай ба МТС-үүдэй директорнүүдэй республиканска зүблөөн һаяхан үнгэргэдэбэ. Тус зүблөөн дээрэ ВКП(б)-гэй обкомой V пленумэй шиидхэбэритэй зохилдуулан үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ талаар хүдөө ажахын органуудай хүдэлмэрилэгшэдэй зорилгонууд тухай, тарьяанай ургасын хойноһоо харууһалга, 1951 ондо тарьяанай хураалга үнгэргэлгэ тухай асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэһэн байна.

Түрүүшын асуудалаар ВКП(б)-гэй обкомой секретарь нүхэр Кашников элидхэл хэлээ. Манай республикын колхозууд ба совхозуудай ниитын ашаг шэмэтэ малажалые улам хүгжөөлгэдэ партиин обкомой V пленумэй шиидхэбэриин шухала удхашанартай байһые нүхэр Кашников тэмдэглээ.

Ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ 3 жэлэй түсэб ба адуу мори үсхэбэрилхэ хоёр жэлэй түсэб тухай ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолнууд манай республика дотор хангалтагүйгөөр дүүргэгдэжэ байна гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ. Энээнэй гол шалтагаан юуб гэхэдэ. олон колхозуудай ба МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд, хүдөө ажахын, советскэ ба партиина органуудай хүтэлбэрилэгшэд адуу малаа үбһэ тэжээлээр хангаха асуудалые ёһотойгоор ойлгоогүй, тэжээлэй бата бэхи база байгуулха тухай парти ба правительствын заабаринне бэелүүлдэггүй, адуу малаа бэлшээриин методээр тэжээхэ гэжэ бододог байгаа. Олонхи колхозууд сабшалангаа һайжаруулхаяа болишоһон, тиимэһээ жэл ерэхэ бүри сабшалангай ургаса доошолһон, тэжээлэй культурануудай тарилга тоогдодоггүй, үбһэ тэжээл бэлэдхэлгэ эмхи гуримгүйгөөр үнгэргэгдэдэг болоһон байха юм.

Тиихэдэ олонхи колхозууд соломо, михиинэнүүдые суглуулжа абахаяа болишоһон байна. Эдэ шалтагаануудһаа боложо үбһэ тэжээл бэлэдхэлгын түсэб дүүргэгдэнгүй, ниитын малажал үбэлэй сагта тэжээл багатай байдаг байгаа.

ВКП(б)-гэй обкомой IV пленум хадаа малажалдахи хүндэ байдалые заһахын тула бодото хэмжээнүүдые хараалһан байгаа. Энэ пленумһээ хойшо тэжээлэй тогтууритай база байгуулха асуудалай үндэһэ һуури табиха эгээл таарамжатай үе—гурбан һара үнгэрөө. ВКП(б)-гэй областной комитедэй заабаринуудые бэелүүлэн, зарим аймагууд сабшалангай газар һайжаруулха талаар горьтой хүдэлмэри хэһэн байна. Жэшээнь, Закаменай аймагай бүхы колхозуудта 20—20 хүнүүдтэй тэжээл бэлэдхэлэй бригаданууд байгуулагдаа. Дүй дүршэл ехэтэй колхознигууд бригадирнуудаар томилогдоо. Сабшалан һайжаруулха хүдэлмэридэ 550 хүн ябажа, ниилээд ехэ хүдэлмэри бүтээһэн байна. Сабшалан дээрэ наг шэбхэ зөөлгын, үтэг хэлгын, һайрамай уһаар ба уһалуурин сетьһээ уһалалгын түсэбүүд эндэ дүүргэгдэнхэй.

Иволгын аймагай «Улаан Ороно» колхозой тэжээл бэлэдхэлэй бригадын хүдэлмэри һайшаалтай байна. Түрүүн энэ бригадада 25 хүн байгаа һаа, мүнөө 40 хүн болоо. Сабшалан һайжаруулгаар энэ бригада өөрын түсэб табяад, тэрээнээ мүнөө амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна.

Гэбэшье, олонхи аймагуудта ба колхозуудта бэлшээридэ найдаһан һанал бодолой үшөө усадхагдаагүй дээрэһээ ВКП(б) обкомой IV пленумэй шиидхэбэри хангалтагүйгөөр бэелүүлэгдэжэ байна. Иимэ аймагуудай тоодо Зэдын, Тоорин, Кударын, Тарбагатайн, Бичурын, Заиграйн, Хориин, Кабанскын ба бусад аймагууд ороно. Тэжээл бэлэдхэлэй бригаданууд бүхы колхозуудта үшөө байгуулагдаагүй, бии байһаниинь ехэнхидээ үсөөн хүнүүдтэй.

Сабшалангай ургаса һайжаруулгада нютагай үтэгжэлнүүд ехэ удхашанартай. Теэд олон колхозуудта иимэ үтэгжэлгэ тоогдоногүй. Сабшалан дээрэ наг шэбхэ зөөхэ түсэб Кабанскын, Кяхтын, Байкало-Кударын, Кударын, Зэдын аймагуудта таһалдуулагдаа. Тиихэдэ түхэреэн жэл соо сабшалан дээрээ нэгэшье тонно наг шэбхэ гаргаагүй колхозууд олон.

Олон аймагуудай советскэ болон хүдөө ажахын органуудай хүтэлбэрилэгшэд үтэгэй ажахын удхашанар үшөөл тоодоггүй зандаа.

Элбэг хүрэхэ шэмэтэ тэжээл бэлэдхэнгүй тэжээлэй тогтууритай база байгуулхын аргагүй. Теэд энэшье хүдэлмэри манай республика дотор ехэ муугаар ябуулагдана. Республикын колхозуудта наран сэсэгэй, корнеплодой хүрэнгэ үгэжэ, гүрэн ехэхэн туһаламжа үзүүлээ. Гэбэшье, олон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ үгтэһэн хүрэнгые хаһа саг соонь тариха гэжэ оролдоногүй.

Саашань зарим МТС-үүдэй сабшалан һайжаруулха хүдэлмэридэ муугаар хабаадалсадагые нүхэр Кашников шүүмжэлээ. Олон МТС-үүд сабшалангай газар һайжаруулха механизмаар элбэг аад, тэрээнээ хэрэглэдэггүй байна. Жэшээнь, Кабанскын МТС (директорынь нүхэр Бертунов) сабшалан һайжаруулха машинануудтай байбашье, тэдээнээ хэрэглэнэгүй. Мүн Үшөөтын МТС (директорынь нүхэр Багадаев) намаг хатааха хоёр плугуудтай аад, энэ хабарай үедэ нэгэшье гектар намаг хатаагаагүй. Эдэ бүхы баримтанууд юу харуулнаб гэхэдэ, олонхи МТС-үүдэй директорнүүд ВКП(б)-гэй обкомой IV пленумэй шиидхэбэриине дүүргэлгэдэ ёһо тэдыгээр ба харюусалгагүйгөөр хандана гэжэ гэршэлнэ.

Тэжээлэй тогтууритай база байгуулха хүдэлмэриин мүнөө үедэ тон шухала байһыень элидхэлшэ тэмдэглээд, саашань үбһэ тэжээл бэлэдхэлэй кампаниин үедэ колхозуудай МТС-үүдэй болон совхозуудай, партиина, советскэ ба хүдөө ажахын органуудай зорилгонуудые хэлэбэ.

Элидхэлэй һүүлээр үгэ хэлэлгэн эхилээ. Энэ асуудалаар хамтадаа 17 хүнүүд үгэ хэлээ. Зарим хүнүүд, жэшээнь, Кударын аймсоведэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын таһагые даагша нүхэр Агафонов үгэ хэлэхэ зуураа, ниитын малажалые үбһэ тэжээлээр хангаха хэмжээнүүд тухай хэлэнгүй, имагтал юрэнхы үгэнүүдые хэлэһэн байна. Нүхэр Агафонов үнгэрэгшэ үбэлэй үедэ тохёолдоһон бэрхэшээлтэй ушарнуудые тэмдэглээд, зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэнэр нёдондонойнгоо алдуу дабтаһаар зандаа гэжэ тэмдэглэнэ. Тэжээл бэлэдхэлэй бригаданууд бүхы колхозуудта үшөө байгуулагдаагүй. Олон колхозууд сабшалан һайжаруулха хүдэлмэрине тэсэшэгүй муугаар ябуулна гэжэ нүхэр Агафонов хэлэбэ. Теэд нүхэр Агафонов өөрөө ба хүдөө ажахын таһагай мэргэжэлтэд ямар үүргэ дүүргэнэ гээшэб? Сабшалан һайжаруулха хүдэлмэрине аймагай колхозуудай таһалдуулжа байхадань, хүдөө ажахын таһаг юу хаража байгаа юм? Тиихэдэ Ехэ Кударын ба Хамнигадайн МТС-үүд сабшалангай газарай боролжо бургааһа сэбэрлэхэ даалгабари дүүргэээгүй.

Мүн Хэжэнгын аймагай хүдөө ажахын таһагые даагша нүхэр Дёмин, Зэдын — нүхэр Вампилов, Сэлэнгын — нүхэр Михайлов, Тарбагатайн — нүхэр Наталин, Кабанскын — нүхэр Жарков ба бусад иимэрхүүгээр үгэ хэлэһэн байна. Тэдэнэр ехэнхидээ муу хүдэлмэриин баримтануудые тэмдэглээд лэ, тэдэ дутагдалнуудаа зайсуулха хэмжээнүүд тухай огто тэмдэглээгүй.

Закаменай аймагай хүдөө ажахын таһагые даагша нүхэр Жалсанов үгэ хэлэбэ.

— ВКП(б)-гэй обкомой IV пленумэй шиидхэбэри абамсаараа манай аймагай партиина, советскэ ба хүдөө ажахын органууд тэрэниие дүүргэхын тула зохихо хэмжээнүүдые хараалаад, тэрэнээ бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ эхилһэн байна. Түбхын түрүүн колхозуудта тэжээл бэлэдхэлэй бригадануудые байгуулжа эхилһэн байнабди, тиин зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд иимэ бригадануудай ехэ үүргэтэй байһые ойлгодоггүй дээрэһээ эдээниие эмхидхэхэдэ дурагүй байгаа һэн. Тиигэбэшье, ойлгуулламжын хүдэлмэриин ашаар аймагай бүхы колхозуудта мүнөө иимэ бригаданууд байгуулагдаа. Тарилгын дүүрэмсээр эдэ бригадануудта хүнүүдые үшөө нэмэн үгэжэ, хүсэтэй болгогдоо,—гэжэ нүхэр Жалсанов хэлэбэ. Эдэ бригадануудай хоорондоо мүрысэжэ, һайнаар хүдэлмэрилһэнэй ашаар сабшалан һайжаруулха даалгабари үлүүлэн дүүргэдээ.

Кяхтын аймагай хүдөө ажахын таһагые даагша нүхэр Хороших набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэ тухай хэлээ. Бэлэдхэһэн набшаһатай мүшэрнүүдые халхабша доро хэжэ хатаадаг байна. Мүн Үдын МТС-эй директор нүхэр Кравченко машинно-сенокосно агрегадуудые эмхидхэһэн тухайгаа хэлэһэн байна. Энэ МТС-тэ тракторна тармуурнууд дутагдалтай дээрэһээ табан морин тармуурнуудые холбожо ябуулха юм. Зарим МТС-үүдэй директорнүүд, жэшээнь Закаменай — нүхэр Васильев, Кяхтын—нүхэр Далбаев, Бага-Куналейн— нүхэр Серебренников ба бусад хүдөө ажахын машинануудаар, илангаяа намаг хатааха, боролжо бургааһа хадаха плугуудаар, сенокосилкануудаар, тармуурнуудаар муугаар хангана гэжэ хүдөө ажахын Министерствые ба Сельхозснабай республиканска конторые шүүмжэлһэн байна.

Зарим МТС-үүдэй директорнүүд, жэшээнь Сагаан-Усанай МТС-эй директор нүхэр Занданов, харьяата колхозуудай договорно уялгануудаа дүүргэнэгүй гэжэ гомодоод, станциин дирекциин зүгһөө эдэ уялгануудые дүүргэхын түлөө ямар хэмжээнүүдэй абтажа байһан тухай хэлээгүй.

Хоёрдохи асуудалаар нүхэр Дубровский элидхэл хэлээ. Энэ асуудалаар 11 хүн хэлэбэ. Зүблөөнэй эсэстэ тарьяанай ургасын хойноһоо харууһалга ба тарьяа хураалгада бэлэдхэхэ талаар республикын колхозууд болон МТС-үүдэй зорилгонууд тухай хүдөө ажахын Министр нүхэр Дубровскиин приказ уншагдаһан байна.

Нютаг бүриин һонинууд

◆ Мүнөө Москвада табан шэнэ ...театр баригдажа байна. Тэ...й хоёрынь энэ жэл ашаглал...а оруулагдаха юм.

◆ Костромской областиин хэдэн ...ад колхозууд грузовой автомашина абаа. Эд хэрэглэгшэдэй ...ераци нёдондонойхиһоо нэгэ ...д дахин олон автомашина ...жэлэй 5 һара соо хүдөө ажа... артельнүүдтэ худалдаа.

◆ Львовско түүхын музейдэ ...ветскэ үедэхи Украинын түү... гэһэн шэнэ таһаг нээгдэв. 12 ...ууд доторнь советскэ засагые ...уулхын ба бэхижүүлхын түлөө ород, украин арадуудай героическа тэмсэлэй үеые оруулалсаһан 1.500 шахуу экспонадууд харуулагдана.

◆ Армениин гүрэнэй издательство республикынгаа һургуулинуудта хоёр миллион үлүүгэй экземпляр тиражтай 82 учебнигүүдые һуралсалай шэнэ жэл хүрэтэр хэблэн гаргахань. Мүнөө СССР-эй Конституци, хими, арифметикэ ба бусад предмедүүдээр 44 янзын нэрэтэй учебнигүүд хэблэн гаргагдаад, наймаанда ороо.

(ТАСС).

Ажалшадай бэшэгүүдһээ

Газетэ гээгдэлтэйгээр асарна

Улан-Удэ городто «Союзпечатиин» киоскнууд олон. Зүгөөр, бурят хэлэн дээрэ хэблэгдэһэн номууд эдэ киоскнуудта тон хомор байдаг. Тэрэшэлэн, зарим киоскнууд «Бурят-Монголой үнэн» газетые тэрэ үдэртэнь бэшэ, харин 2—3 үдэр үнгэршэһэн хойно худалдана.

Жэшээ болгон хэдэн киоскнуудые абаад үзэе. Центральна почто соохи киоскдо бурят-монголой уранзохёолшодой нэгэшье ном байхагүй. Ленинэй, Калининай нэрэмжэтэ улицануудтахи киоскнууд мүн лэ иимэ байдалтай. Эдэ киоскнуудта «Бурят-Монголой үнэн» газетые заримдаа ехэ удааруулжа асарна. Тиимэһээнь ажалшад үглөөгүүр хүдэлмэридөө ошожо ябахадаа тус газетын шэнэ номерые абажа уншаха аргагүйдэнэ.

Түмэр замай станци дээрэ «Союзпечатиин» киоск бии. Тэндэ Х. Намсараевай «Үүрэй толон», Ж. Тумуновай «Нойрһоо һэриһэн тала» гэжэ романууд, Ц. Галсановай зохёолнууд ба бурят-монгол хэлэн дээрэ хэблэгдэһэн номууд тон хомор байдаг. Мүн «Бурят-Монголой үнэн» газетэ тэрэ үдэр соогоо асарагданагүй. Түмэр замаар ябаһан зарим хүнүүд бурят хэлэн дээрэ хэблэгдэһэн номуудые абажа, уншахые хүсэдэг. Теэд, тэдэнэй эрилтэ хангагданагүй. Энэ юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, тус киоскнуудай хүдэлмэрилэгшэд ажалшадай энэ эрилтые хангаха гэжэ оролдоногүй.

Ажалшадай эдэ эрилтэнүүдые хангахын тулада «Союзпечатиин» киоскнуудта бурят-монгол хэлэн дээрэ хэблэгдэһэн номуудые ба газетые элбэгээр бии болгохо хэрэгтэй.

Г. Дугаров.

Газетэ тараалгые тооногүй

Хэжэнгын аймагай олон колхозуудта газетэ ба журнал тарааха хүдэлмэри тон муугаар ябуулагдана. Эндэ «Бурят-Монголой үнэн» газетэ ба «Колхозник» гэжэ аймагай газетэ тараалга хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнхэй. Жэшээлхэдэ, Сталинай нэрэмжэтэ колхоз «Бурят-Монголой үнэн» газетые оройдоо 4 экземпляр, Энгельсын нэрэмжэтэ колхоз 2 экземпляр захиһан байна.

Эдэ баримтанууд хадаа газетэ ба журнал тараалгые «Союзпечатиин» аймагай отделениин тоодоггүйе гэршэлнэ. Тус отделениие даагша колхозуудаар, предприятинуудаар ябажа, хэблэл тараахын тула оролдодоггүй, харин почто зөөгшэдтэ аман захяа үгөөд һуужа байдаг юм.

«Союзпечатиин» аймагай отделениин ба хүдөөгэй почтово хүдэлмэрилэгшэдые газетэ ба журнал тараалгада элсүүлхые, тэрэнэй хүдэлмэридэ шанга эрилтэ табихые хэлхеэ холбооной Хэжэнгын аймагай конторын начальнигһаа эригдэнэ.

Ц. Буянтуев.

Тогтоол бэелүүлэгдэнэгүй

1950 ондо Бурят-Монголой хэлхеэ-холбооной управлениин тогтоолой ёһоор Мухаршэбэрэй аймагай хэлхеэ холбооной контор «Эрдэм» совхозой дэргэдэ почтово отделени нээхэ ёһотой байгаа. Энэ тогтоолые аймагай контор (начальнигынь нүхэр Шулунов) мүнөө хүрэтэр бэелүүлээдүй байһаар. «Эрдэм» совхозой хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад газетэ ба журналнуудые 15—20 хоногоор хожомдожо абана.

«Эрдэм» совхозой дирекци ба партиина организаци почтово отделени эмхидхэхэ асуудалаар хэдэн дахин нүхэр Шулутовта хандаһан байгаа. Теэд нүхэр Шулутов энэ асуудалда ямаршье харюу үгэдэггүй юм.

Республиканска хэлхеэ холбооной управлени совхозые һаяын үдэрнүүдтэ почтово отделенитэй болгохо хэрэгтэ туһалха бээз гэжэ найдагдана.

А. Жамсаранов.

ЭДИР ТУРИСТНАР

Хүүгэдэй зунай амаралтые эмхитэй гуримтайгаар, сэнгэлиг хүхюугээр үнгэргэхын тула ВЛКСМ-эй Яруунын айком хэдэн хэмжээ ябуулгануудые хараалһан байна. Тэдээнэй ёһоор 15 хүнһөө бүридэһэн туристска группа эмхидхэгдээд, аяншалгада һаяхан гараа.

Тус группа хадаа Үдэ голые үгсэн эхиндэнь хүрэтэр 200 километр газарта ябаха юм. Тиигэжэ ябахадаа эдир туристнар түрэл нютагайнгаа гоё һайхан байгаалитай ба баялигтай танилсахаһаа гадна, элдэб коллекци суглуулха, гербари хэхэ байна.

Б. Шаралдаев.

Һунгалтануудай дүнгүүд тухай французска коммунистическэ партиин мэдүүлгэ

ПАРИЖ, июнин 19. (ТАСС). Французска коммунистическэ партии хадаа Францида болоһон парламентска һунгалтануудай дүнгүүд тухай мэдүүлгэ толилоо. Мэдүүлгэ соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Французска коммунистическэ партяар табигдаһан, эсэргүүсэлгын республиканска ба антифашистска союзай списогууд һунгалтануудай дээрэ 5 миллион голосуудые абаһан байна. Эдэ һунгалтанууд болбол бусад партинуудтай, тусгаарлабал РПФ гэжэ фашистска партитай сасуулхада, коммунистическэ партиие урагшань холо дабшуулаа. Тиин министрнүүд-коммунистнуудые правительствоһаа зайлуулһанай һүүлээр хэрэглэгдэһэн хардалга, хорлолго, хэһээлтэ хадаа французска коммунистическэ партиин зүгһөө нацада үзүүлдэг шиидхэхы нүлөөе хадууруулжа шадаагүй, хүдэлмэришэн ангиин дунда өөрынгөө позицинуудые бэхижүүлхэдэнь коммунистическэ партида һаад хэжэ шадаагүй.

Коммунистическэ партиин табиһан списогүүдэй ёһоор абтаһан 5 миллион голосууд дай үүдхэгшэдэй замда ехэ һаад ушаруулба. Июнин 17-до туйлагдаһан илалта болбол коммунистическэ партиин ябуулжа байгаа нэгэдэлэй зүб политикын, национальна бэеэ даанхай байдалай ба эб найрамдалай түлөө, прогресс ба эрхэ сүлөөгэй түлөө тэрэнэй эсэшэ сусашагүй тэмсэлэй дүн мүн. Энэ илалта партиин тоо томшоггүй олон гэшүүдэй ба тэрээндэ талархадаг нюурнуудай шэн зоригто ажалаар бэлэдхэгдээ, энэ хадаа тэдэнэй ажал оролдолгын түлөө үгтэһэн шагнал мүн.

Һунгалтанууд коммунистическэ партиие һуларуулха, блокированиин бузар системын үндэһөөр тэрэнэй парламентска группые хэдэхэн депутадуудтай болгохо гэжэ американска миллиардернүүд ба тэдэнэй французска зарсанар бодоһон байгаа. Франциин арад энэ түсэбыень эбдээ, 100 гаран депутадууд-коммунистнуудые һунгаа. Гэбэшье, һунгуулиин мэхэ гохын үндэһөөр хэдэн арбаад парламентска һууринууд манай партиһаа хулгайлагдаа. Олохон департаментнууд дотор абаһан голосуудай тоогоор түрүү һуури эзэлһэн коммунистнуудай списогтэ депутатска нэгэшье мандат үгтөөгүй байхада, үсөөн тоото голосуудые абаһан ондоо списогээр хэдэн депутадууд һунгагдаһан байна.

Энэ талаар һунгалтануудай дүнгүүд баруун демократи гэдэгэй, баяшуулай демократиин худал ба хооһон шэнжэ шанарые тэмдэглэнэ. Тиин хуули буса һунгагдаһан олон тоото депутадууд Национальна суглаанай энэ составта ороһон байна. Тиимэһээ энэнь арадай дура хүсэлые мэдүүлһэн ябадал бэшэ юм.

Национальна суглаанда өөрынгөө зүб түлөөлэлгые хаһагдаһан хүдэлмэришэн анги ба демократическа хүсэнүүд бодото демократиие дайшалан абахын тулада, тэдэнэй эрилтэнүүдые ба эб найрамдалые хамгаалхын тулада шухала хэрэгтэй ондоо маягай ябуулгануудаар парламентска ажал-ябуулгаяа хүсэлдүүлжэ шадаха байна.

Баруунай социалистическэ хүтэлбэрилэгшэд хадаа хархис ба фашистска правительствода засагай эрхэ олгохые шиидэһэн олонхидые Национальна шэнэ суглаанда бии болгохо ябадалда өөрынгөө бүхы политикаар ба өөрынгөө блокированяар туһалһанай түлөө хүндэ харюусалгые хүлеэхэ байна. Энэ правительствонь американска эзэдэйнгээ улам бүри ургажа байгаа эрилтэнүүдые нарин нигтаар бэелүүлхэ, тиихэдээ эд бараанай үнэ сэнгүүдые ба налогуудые улам ехэдхэхэ, демократическа сүлөөнүүдые дараха, социальна дайшалалгануудые үгы хэхэ, аюулта дайнай бэлэдхэлые түргэдхэхэ, РПФ партида ба тэрэнэй фашистска толгойлогшо Де Голльдо зам гаргаха тухай лэ анхарал оролдолго гаргаха байна.

Французска коммунистическэ парти хадаа эдэ һанаашалгануудые бэелүүлхэ ябадалдань һаад хэхын тулада хүсэ шадалаа хайралхагүй байхые өөрынгөө депутадуудһаа эринэ. Дай хүсэдэггүй, фашизмые хүсэдэггүй бүхы ажалшад ба бүхы французууд һунгалтанууд дээрэ коммунистнуудай түлөө гү, али бусад кандидадуудай түлөө голосуудаа үгэһэнһөө дулдыдангүйгөөр, өөрынгөө хүсэтэ союзаар эдэ һанаашалгануудые эбдэхэ хэрэгтэй гэжэ компарти уряална. Ажалшадай эрилтэнүүдые хангахын түлөө тэмсэлдэ туйлагдаһан ябуулгануудай нэгэдэл, һайн сэдьхэлтэ бүхы французуудай үргэн нэгэдэл хадаа эрхэ сүлөө болон эб найрамдалые хамгаалха ябадал хангажа шадаха ба хангаха ёһотой байна. Тэдэнэр демократическа ба национальна прогрессэй правительствын, эб найрамдалай правительствын гарта засаг түрые барюулха бэлэдхэл хэхэ бүхы условинуудые байгуулжа шадаха ба байгуулха ёһотой байна.

Агуухэ табан державануудай хоорондо эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табигаа Дани дотор болжо байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Копенгагенда тус Хандалгада гар табюулжа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

ИНДОНЕЗИДЭХИ БАЙДАЛ

ГААГА, июнин 15. (ТАСС). Һаяхан Индонезиин правительство политическэ хэрэгээр хаагдаһан 950 хүниие ороной түрмэнүүдһээ болзорһоонь урид сүлөөлхэ тухай захиралта үгөө. Антидемократическа хэһээлтэ мүрдэлгэ зогсоохые дурадхаһаар үни болоһон Индонезиин үргэн олон арад ниитын баалалтаар энэ шиидхэбэри абтаһан байна.

«Де Ваархейд» газетэ энээн тушаа иигэжэ бэшэнэ:

«950 хүниие түрмэһөө сүлөөлхэ тухай индонезийскэ правительствын шиидхэбэринь демократическа организацинуудай олон тоото эрилтын үндэһөөр абтаа. Зарим хүнүүд энээниие правительствын зүгһөө «энэрхы сэдьхэл» гаргаһанай акт мүн гэжэ харахые оролдолог байна. Индонезиин түрмэнүүдтэ ба концлагерьнуудта байгаа 17 мянган хүнүүдэй олонхинь ороной эб найрамдалай ба эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлшэд юм, тиин тэдэнэй ойройдоол 950 хүнүүдтэ амнисти хэгдэхэ болобо. Тэрэ энэрхы сэдьхэлынь хаана харагданаб».

Хэды тиимэ болобошье, правительствын энэ актые американска империалистнууд ба индонезийскэ реакци эридээр буруушаагаа. Индонезийскэ армиин дээдэ командовани амнистида эсэргүү илангаяа эдэбхитэйгээр тэмсэнэ. «Илангаяа аюултай политическэ гэмтэдые, тэрэ тоодо коммунистнуудые дура зоргоороо сүлөөлжэ байна гэжэ юстициин министр Ямин гэмнэгдэбэ. Тэрэ хадаа сүлөөлэгдэхэ хүнүүдэй список баталһан байна.

Ехээр хашагдаад, правительство болбол гэмтэдые сүлөөлхэеэ болихо гэһэн шиидхэбэриие кабинедэй яаралтай заседани дээрэ абаһан байна. Юстициин министр Ямин тушаалһаа гараха тухай мэдүүлгые июнин 14-дэ үгэхэ баатай болоо.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, июнин 19. (ТАСС). Бүхы фронтнууд дээрэ Корейскэ Арадай армиин частьнууд Хитадай һайндуратантай нигта хани харилсаатай ябажа, дайсанай добтолгонуудые амжалтатайгаар гэдэргэнь сохижо, тэрэнэй хүнүүдые ба техникые ехэ гээлтэ хоролтонуудта оруулжа байна гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Зүүн фронт дээрэ Арадай армиин частьнууд июнин 18-най ба 19-нэй үдэрнүүдтэ лисынмановецуудай ба американо-английска интервентнүүдэй сэрэгүүдтэ эсэргүү тулалдаанууд соо дайсанай 2780 солдадууд ба офицернүүдые үгы хэһэн, 1250 гаран винтовко, 68 хүндэ ба хүнгэн пулемет, 20 гаран миномет абаһан байна.

Дайсанай самоледуудые агнан буудагшад июнин 11-дэ дайсанай 5 самоледые унагаагаа.

ПХЕНЬЯН, июнин 20. (ТАСС). Бүхы фронтнууд дээрэ Корейскэ арадай армиин частьнууд Хитадай һайндуратантай нигта хани харилсаатай ябажа, американо-английска интервентнүүдэй сэрэгүүдтэ ба лисынмаиовска сэрэгүүдтэ эсэргүү хатуу шаига байлдаануудые хэжэ үргэлжэлөөд, тэдэнэй хүнүүдые ба техникые ехэ гээлтэ хоролтонуудта оруулжа байна гэжэ Корейскэ Арадай Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Июнин 19-нэй һүни Арадай армиин һүниин бомбардировочно авиациин соединенүүд американска сэрэгүүдэй бөөгнэрһэн хэдэн олон пунктнуудые бомбодобо. Бомбодолгын үндэһөөр, 7 пунктнуудта ехэ түймэр болоо, 10 пунктнуудта хүсэтэй тэһэрэлгэнүүд тэмдэглэгдэбэ.

Зүүн эрье дээрэ дайлалдажа байгаа Арадай армиин частьнууд июнин 19-дэ Ким Чак (Санчжиниин) дэргэдэ, тус городые буудаха гэжэ һэдэһэн дайсанай нэгэ эсминецые шэнгээгээ.

Дайсанай самолёдуудые буудагшад-истребительнүүд июнин 20-до дайсанай 4 самолёдые унагаагаа.

Англо-иранска нефтяной компаниин делегацитай иранска правительствын хэһэн хэлсээнүүд тухай

ЛОНДОН, июнин 19. (ТАСС). Тегеранһаа Рейтер агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр иранска правительство хадаа урдын англо-иранска нефтяной компаниин делегациин гэшүүдтэй хэжэ байһан хэлсээнүүдээ таһалһан байна.

Компаниин олзо доходуудһаа зохихо мүнгэ түлэхэ тухай эрилтэдэ тус компаниин үгэһэн харюу хангалтагүй гэжэ иранска тала мэдүүлбэ.

Английска горнягуудай забастовкэ

ЛОНДОН, июнин 19. (ТАСС). «Дейли Уоркер» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөө Урда Уэльсын 12 шахтанууд дээрэ 10 мянга шахуу горнягууд забастовко хэжэ байна. Үшөө 9 шахтануудай 5 мянга гаран горнягууд һаяар забастовко хэхэ, мүн тэдэниие Суонси мүрэнэй дэргэдэхи 19 шахтануудай горнягууд дэмжэхэ гэжэ хүлеэгдэнэ.

Тус забастовко 12 үдэрэй урда тээ Уэрн Тоу гэжэ шахта дээрэ эхилһэн байна. Нүүрһэнэй асуудалнуудые эрхилхэ национальна управлени энэ шахтаһаа 97 горнягуудые ондоо шахтада эльгээжэ, нилээд бага салин хүлһэ олгохые шиидэһэн байгаа. Тиин энэ забастовко тус шиидхэбэридэнь эсэргүү протестын тэмдэг болгон, хэгдэһэн байна.

Американска интервентнүүдэй хорото аашанууд

ПХЕНЬЯН, июнин 18. (ТАСС). Корейскэ арадые али болохо аргаар хюдахые эрмэлзэһэн американска интервентнүүдэй шэнэ гэмтэ хэрэг тухай «Минчжу Чосон» газетэ бэшэнэ.

Бүмбэгэнүүд, авторучканууд, түмэр хайрсагууд гэхэ мэтын үхибүүдэй наадангуудай түхэлтэй бомбонуудые һүүлэй үедэ американска самолёдууд ороной элдэб районуудта хаяжа эхилээ гэжэ мэдээсэгдэһэн байгаа.

Пхеньянда хүдэлмэришэн Ли Ын Сенэй хүбүүн—бишыхан Ли Чан Дэк тиимэ «наадангуудай» нэгые олобо. Энэнь гоёор шэрдэгдэһэн бүмбэгэ байгаа. Тэрэ хүбүүн бүхэли үдэр соо бүмбэгөөр наадаад, үдэшэлэн тэрэниие гэртээ асарба. Бүхы бүлөөрөө столдо һуугаад байхадань, хүбүүнэй гарта байһан бүмбэгэ гэнтэ дэлбэрээ. Тэрэ хүбүүн толгой ба гэдэһэ руугаа хүндөөр шархатаад, больницада ошохо замдаа үхэһэн байна.

Американска самолёдууд Хванхэ провинциин районуудта, Вонсанда, Синьыйчжу ба бусад районуудта иимэ бомбо олоор хаяба. Хванхэ провинциин Хванчжу волостьдо таряашан Ли Хи Сунай басаган иимэ бомбын дэлбэрхэдэ, үхэһэн байна. Гэрэйнгээ дэргэдэ тэрэ басаган автоматическа ручка олоһон байгаа. Гэртээ асараад, дүү басагандаа харуулжа байһаар авторучкые мушхаба, тиин тэрэнь дэлбэржэ, басаганай сээжые сүмэ сохёо.

Үхибүүдые хюдагша американска алуургшадай хорото шэнэ аашанууд тухай мэдээсэхэ зуураа, «Минчжу Чосон» газетэ болбол американска золигуудай хорото хэрэгүүдынь корейскэ арадай илалта туйлаха гэһэн дура хүсэлые бэхижүүлнэ гэжэ бэшэбэ.

Малайяын арадуудай национально-сүлөөлэлгын тэмсэл

Малайяын арадууд өөһэдынгөө эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байхын түлөө, англо-американска колонизаторнуудта эсэргүүсэн, гартаа буу барижа бодоһоор дүрбэдэхи жэлдээ тэмсэжэ байна. Малайяда ба Зүүн-Урда Азиин ондоошье оронуудта национально-сүлөөлэлгын хүдэлөөн үдэрһөө үдэртэ үргэдэн дэлгэржэ байнхай.

Малайя хадаа азиатска материтэй эгээн урда захада, Индийскэ океан Номгон далай хоёрые холбодог дэлхэйн шухала замуудые хүндэлэн гараһан бэлшэр дээрэ байдаг багашаг орон юм. Хүн зонойнь тоо 6 миллион тухай ба гол түлэбтөө гурбан национальностьнуудһаа: малайецуудһаа, хитадуудһаа, индеецүүдһээ бүридэнэ. Энэ ороной стратегическэ талаараа зохистой ба байгаалиин баялигаар элбэг (туулга ба байгаалиин каучук үйлэдбэрилгөөр капиталистическэ оронуудай дунда Малайя түрүү һуури эзэлдэг) хадань, шунахай капиталистнууд үни удаан сагһаа хойшо тус орондо һанаашархадаг байгаа.

Английска капиталистнууд зуу үлүүтэй жэлэй туршада Малайяе өөрынгөө колони болгон эзэмдээ юм. Британска эзэрхэлгын жэлнүүд хадаа Малайяын хүн зониие хэрзэгы шэрүүнээр мүлжэлгын, колониальна зобоолгын ба хэһээлгэ хюдалгын жэлнүүд байгаа. 1942 оной ехеэр английска колонизаторнуудые японско булимтарагшад һэлгэн ороо һэн. Японицууд Малайяе эзэмдэмсээрээ, английска эзэмдэгшэдтэл адляар малайска арадые хайра гамгүйгөөр тонон дээрмэдэһэн ба ороннийень дээрмэдэн хооһолһон байха юм.

Малайяын арадуудай саг үргэлжэ ябуулжа байгаа сүлөөлэлгын тэмсэлынь японско булимтарагшадта эсэргүүсэлгын жэлнүүдтэ шэнэ хүсэтэйгөөр бадараа һэн. Малайска компартиин үүсхэлээр ба хүтэлбэри доро тэндэхи бүхы зоной ба илангаяа малайска таряашадай үргэн дэмжэлгэтэйгээр 1942 ондо Японидо эсэргүү Арадай арми байгуулагдаа һэн. Япониин булимтарагшадта эсэргүү зэбсэгтэ тэмсэлэй үе соо малайска патриодууд оронойнгоо горьтой газарые сүлөөлһэн ба тэндээ нютагай захиргаанай органуудые байгуулһан байна.

Английска империалистнууд Малайяда бусажа ерэхэдээ, урдын колониальна журамые дары һэргээһэн юм. Британска засагаархид Малайяын газар дээрэ сэрэгүүдээ абаашаһан ба нютагуудтахи арадай захиргаанай органуудые бутарган намнаһан байна. Малайяын арадууд японско булимтарагшадта эсэргүү тэмсэжэ, эрхэ сүлөө ба бэеэ дааха байдал туйлаһан аад, баһа дахинаа английска колонизаторнуудай богоолшолгын аюулда ороһон байгаа.

Малайяын арад эсэргүүсэлгын хүсэтэ хүдэлөө дэлгэрүүлэн, тус аюулда харюусаа. Компартиин хүтэлбэреэр национальна нэгэдэмэл фронт байгуулагдаа, хахад миллион шахуу хүдэлмэришэдые нэгэдүүлһэн Бүхэмалайска профсоюзуудай федераци эмхидхэгдээ. Орон соонь забастовкын үргэн хүдэлөөн эхилээ. 1946 ондо 2 мянга шахуу забастовконууд болоһон газарнууд Малайяда бии, удаадахи жэлдэнь промышленна предприятинууд, шахтанууд ба транспортые оролсуулан, бүгэдэниитын стачка боложо дэлгэрээ бэлэй.

Ургажа байгаа арадай эсэргүүсэлтые дараха гэжэ оролдон английска империалистнууд дайнай ябуулгада өөрөө оролсоһон байна. 1948 оной июнь һарада британска засагаархид Малайяе «онсо байдалда» оруулһан ба хэрзэгы шэрүүн хэһээлтын аашанууд малайска арадые дайраһан юм. Английска империалистнууд Малайяда шуһата хэрэг үйлдэхэ сигнал Вашингтонһоо абаһан байна. Һаяхан, дайнай ябуулгануудай урда тээ, нэгэдэмэл соведэй штабай начальнигуудай зүблөөн Вашингтондо боложо, тэрээн дээрэ американецууд Малайяе «Журамтай болгохо», тиин Малайяын арадуудай демократическа хүсэнүүдые бута сохихо гэһэн эрилтэ англичанинуудай урда табиба.

Английска хархисууд хадаа малайска арадай сүлөөлэлгын дайнай үнэн бодото далайсыень нюун далдалхые, Малайядахи хорото ябуулгаяа далдалхые һэдэнэ.

Малайяын арадта эсэргүү английска империализмын дайн хадаа каучук ба туулгаар английска, американска империалистнуудай ашаг олзо олохын тула хэгдэһэн дайн мүн. Гэхэ зуура, Малайя хадаа англо-американска колонизаторнуудта каучук, туулганһаа гадна, мүн ехэхэн олзо олгодог байха к.м. Малайя болбол демократическа Хитадта ба Азиин арадуудай национально-сүлөөлэлгын хүдэлөөндэ эсэргүү сэрэгэй стратегическэ база, Дальна Востогтохи британска колониальна эзэрхэлгын гол газарнуудай нэгэн болгогдоо. Түгэсэбсэгжэһэн 120 мянга үлүүтэй английска арми, реактивна самолёдууд, артиллери ба танкнуудые Малайяда сугларуулан, баряад байна.

Теэд английска колонизаторнууд гурбан жэлэй турша соо Малайяда дай хэһэн аад, ямаршье амжалта туйлаагүй. Малайска патриодуудые хюдаха гэжэ аашалһан хархисууд мүнөө тэрээнээ зогсооход баатай болоо. Британска сэрэгүүд Малайяда ямар нэгэн илалтые туйлажа шадахагүй байна гэжэ үнгэрэгшэ жэлэй эхеэр Зүүн-Урда Азида английска генеральна комиссар Макдональд сэхэ мэдэрээ һэн. Малайска арадай сүлөөлэлгын арми оронойнгоо газар дайдын 75 процентые мэдэлдээ абанхай гэжэ мүн сэхэ мэдэрһэн байха юм.

Английска империалистнууд Малайядахи дайнай ябуулгын таһалдалай түлөө хоро үһөөгөө амгалан хүн зонһоо абаха гэжэ оролдоно. Английска правительство үнгэрэгшэ жэлэй мартда генерал Бриггс гэгшые Малайяда эльгээгээ. Тэрэ алууршан генерал малайска арадай национально-сүлөөлэлгын хүдэлөөе даран һүнөөхэ шэнэ түсэб абаашаһан байгаа. Сэрэгүүд ба полициинхид ороной урда зүгһөө хойто зүг руу дабшаха, тиигээд замдаа дайралдаһан хамаг бүхы юумые усадхаха ёһотой гэжэ тэрэ түсэб соонь хараалагданхай. Үнгэрэгшэ жэлэй зун ба намараар «шүүрдэлгэ» гэхэ мэтын элдэб ябуулгануудаар тухагүй байһан үедэнь, Джохор, Кедах ба Селангор княжествонуудта байһан английска сэрэгүүдэй ара талада Арадай-сүлөөлэлгын арми дайшалхы ябуулгануудаа амжалтатайгаар бэелүүлһэн юм.

Бриггс гэгшэ хосоролдо ороһоной һүүлээр, ээлжээтэ, үшөө хатуу шэрүүн түсэб асарха һанаатай Лондон ошоһон байгаа. Энэ түсэбэйнь үндэһөөр Малайяда концентрационно 300 шахуу ехэ лагерьнууд байгуулагдаа, арадай сүлөөлэлгын хүсэндэ шүтэн этигэдэг гэжэ зааханааршье һэжэглэбэл, малайска гражданинуудые хүсөөр намнан тэрэ лагерь руу абаашана. «Коллективнэ хэһээлтэ» гэдэг муухай системэ бии болгогдоо.

Малайска арадта эсэргүү английска колонизаторнуудай дайнда американска империалистнууд туһалан, дэмжэдэг байна.

Англо-американска империалистнуудһаа, ямаршье «онсо» хэмжээ хэрэглээ һаа, малайска арадай эрхэ сүлөөдэ ба бэеэ дааха байдалда эрмэлзэлгые даран һүнөөжэ шадахагүй.

В. Харьков.

Улан-Удэ городой Ленинэй ул

З. Веснинагай фото-

ПОСЕЛОГОО БОЛБО ТҮХЭЛТЭЙ БОЛГО

Улан-Удын мяха-консервн бинадай хүдэлмэришэдэй жэлһээ жэлдэ болбосон болгодоо. Мүнөө улицэ һуулгагдаһан тополнууд жо, гоё һайханаар харагд

Комбинадайхид өөһэдын байрануудые тойруулан модонуудые олоор һуулга сахан мүнөө жэлдэ тэдэ мянгаад модонуудые тари ха юм. Гадна, хэдэн зуун рын газарта шэнэ хашаан полисаднигууд баригдаһа

Комбинадай клубай үнгэрэгшэ хабар тад ондоо доо. Эндэ 2000 гаран то ба һөөг бургааһануудые тари аллейнүүд болон газонууд байха юм. Мүн волейбол кетбольно талмайнууд ба Комсомолецууд ба залуу хүсөөр, стадион баригдаж

Г. Арт

Хүршэ аймагуудай спорт уулзаба

Волейболоор БМАССР-эй һуурин түлөө Хэжэнгын ай физкультурнигууд хорин июнин 17-до Хоридо уулза дэ тус аймагуудай команд түрүү һуурин түлөө бүхы бари мэргэжэлээ гарган байна.

Стадион дээрэ суглараһ центрын ажалшад тус сэхэр һонирхон хараа. Эн рин спортсменүүд 2:1 гэһ тойгоор айлшадаа шүүбэ.

Б. Шарал

650 гэшүүдтэй бол

Тарбагатайн аймагта «К ник» гэжэ спортивна об эмхидхэгдээд, 650 гэшүүдтэй бо.

Ленинэй нэрэмжэтэ томо һон колхоздо спортивна тал ригдаһан ба спортивна хэр нүүд абтаһан байна. Һаяха «Колхозник» командануудай больно матч болоо. Мүнөө атлетикээр ба велосипедээр сөөнүүдтэ бэлэдхэлэй худ хэгдэжэ байна.

И. Гросс

Харюусалгата редак
орлогшо Ц. Б. БУДА

МҮНӨӨДЭР УЛАН-УДЭ

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта — тивна нэрэ хүндэ» (16, 18 часу «Варшавска премьера» (20, 22 һаа), «Антон Иванович сухал час 30 минутаһаа).

«ЭРДЭМ» кинотеатрта — Дон» (11, 13 часуудһаа).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84, мест. информации и писем — 6-84. Для междугородных переговоров — 18.

Н—03621. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000